

Finansal
Kurumlar
Birliği

**6361 SAYILI
FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE
FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU
(Gerekçeli)**

FINANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FINANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU

Kanun No : 6361

Kabul Tarihi : 21.11.2012

R.G. Yayım Tarihi : 13.12.2012

R.G. Sayısı : 28496

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM GENEL HÜKÜMLER	9
AMAÇ	9
KAPSAM	9
TANIMLAR	11
İKİNCİ KISIM İZNE TABİ İŞLEMLER	13
KURULUŞ İZİNİ	13
KURULUŞ ŞARTLARI	14
KURUCULARDA ARANAN ŞARTLAR	16
FAALİYET İZİNİ	19
ŞUBELER	21
ŞİRKETİN YAPAMAYACAĞI İŞ VE İŞLEMLER	22
ANA SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ	25
PAY EDİNİM VE DEVİRLERİ	26
BİRLEŞME, DEVİR, BÖLÜNME VE TASFİYE	28
ÜÇÜNCÜ KISIM KURUMSAL YÖNETİM	29
YÖNETİM KURULU ÜYELERİ,	29
GENEL MÜDÜR VE GENEL MÜDÜR YARDIMCILARI	29
İÇ SİSTEM, MUHASEBE, RAPORLAMA VE BAĞIMSIZ DENETİM	31
KORUYUCU DÜZENLEMELER	33
KARŞILIKLAR	34
DENETİM, GÖZETİM VE BİLGİ VERME	34
DÖRDÜNCÜ KISIM SÖZLEŞMELERE İLİŞKİN HÜKÜMLER	36
FİNANSAL KİRALAMA	36
FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİ	36
SÖZLEŞMENİN KONUSU	37

FİNANSAL KİRALAMA BEDELİ	37
YURT DIŞINDAN YAPILACAK FİNANSAL KİRALAMALAR	38
SÖZLEŞMENİN ŞEKLİ VE TESCİLİ	39
FİNANSAL KİRALAMA KONUSU MALIN SATIN ALINMASI	41
TARAFLARIN HAK VE BORÇLARI	42
MALIN KİRACIYA TESLİM EDİLMEMESİ	43
ZİLYEDLİĞİN VE KİRACILIK SIFATININ DEVRİ	43
MÜLKİYETİN DEVRİ	44
KİRACININ İFLASI VEYA İCRA TAKİBİNE UĞRAMASI	44
KİRALAYANIN İFLASI VEYA İCRA TAKİBİNE UĞRAMASI	45
SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİ	45
SÖZLEŞMENİN İHLALİ	46
SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI	48
SÖZLEŞMENİN FESHİNİN SONUÇLARI	48
UYGULANMAYACAK HÜKÜMLER	50
TEŞVİK	50
GÜMRÜĞE DAİR HÜKÜMLER	51
İSTİSNALAR VE VERGİ NİSPETİNİN TESPİTİ	51
FAKTORİNG SÖZLEŞMESİ	52
FİNANSMAN SÖZLEŞMESİ	53

BEŞİNCİ KISIM | BİRLİK **53**

FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE	54
FİNANSMAN ŞİRKETLERİ BİRLİĞİ	54
BİRLİĞİN GÖREV VE YETKİLERİ	55
ORGANLAR VE STATÜ	56
MERKEZİ FATURA KAYDI	57

ALTINCI KISIM | CEZAI HÜKÜMLER **58**

İDARİ PARA CEZALARI	58
SAVUNMA HAKKI VE KAPATMA KARARI	62
İZİNSİZ FAALİYETTE BULUNMAK	63
YETKİLİ MERCİLER İLE DENETİM GÖREVLİLERİNCE İSTENEN BİLGİ VE BELGELERİ VERMEMEK VE GÖREVLERİNİ YAPMALARINI ENGELLEMEK	65
GERÇEĞE AYKIRI BEYANDA BULUNMAK	65

KURUMUN BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ	66
FAALİYET İZİNİNİN İPTALİ	67
DEĞİŞTİRİLEN HÜKÜMLER	68
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER	69
MEVCUT DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI	70
İNTİBAK SÜRESİ	70
BİRLİK İLE İLGİLİ YÜKÜMLÜLÜKLER	71
DÜZENLENMİŞ OLAN FİNANŞAL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİ	73
İKRAZATÇILARLA İLGİLİ HÜKÜMLER	73
YÜRÜRLÜK	74
YÜRÜTME	74

BİRİNCİ KISIM | GENEL HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM | AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

AMAÇ

Madde 1 - (1) Bu Kanunun amacı; finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama, faktoring ve finansman sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

GEREKÇE: Finansal piyasalarda meydana gelen gelişmeler ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar neticesinde kredi sistemi içinde yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin güvenilir ve etkin bir şekilde faaliyetlerini yerine getirebilmesi amaçlanmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 1 inci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin finansal kuruluş olarak faaliyet gösterdikleri hususunun vurgulanması ve bu şirketlerin çeşitli mevzuatta finansal kuruluşlar için getirilen özel hükümlere tabi olmaları amacıyla "finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren" ibaresinin eklenmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

KAPSAM

Madde 2 - (1) Türkiye’de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(2) Bankalarca yapılan faktoring işlemleri ile katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınınca yapılan finansal kiralama işlemleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(3) Finansal kiralama şirketlerince yapılan faaliyet kiralaması işlemleri hakkında bu Kanunun finansal kiralama işlemlerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(4) Konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanmasın-

da ve finansman şirketlerinin konut finansmanı faaliyetlerine ilişkin olarak diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(5) Yolcu ve yük taşıma faaliyetinde bulunan hava yolu şirketlerine hava taşıma araçlarının, motorlarının ve bunların aksam ve parçalarının; kurulu bulunulan ülke mevzuatına göre bunları kiralama yetkisini haiz olan şirket, kuruluş ve finansal kiralama şirketleri tarafından, finansal kiralama sözleşmesine dayalı olarak en az iki yıl süreyle yurt dışından kiralanması işlemleri, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın bu Kanun kapsamında finansal kiralama olarak değerlendirilir.

(6) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde genel hükümler uygulanır.

GEREKÇE: Madde ile, Kanunun kapsamı, Türkiye’de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, maddede, bankaların faktoring işlemleri ile katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının finansal kiralama işlemlerinin Kanuna tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Bununla birlikte, finansal kiralama şirketlerince faaliyet kiralaması yapılabilmesi mümkün kılınmakla birlikte, bu faaliyetler hakkında Kanunun finansal kiralama sözleşmelerine ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanmasında ve finansman şirketlerinin konut finansmanı faaliyetlerine ilişkin olarak diğer Kanunlarda yer alan özel hükümlerin saklı olduğu belirtilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 2 nci maddesi; 3 üncü maddede yer alan finansal kiralama tanımının uçak kiralamalarının büyük kısmını kapsamaması nedeniyle ve yürürlükte olan Finansal Kiralama Kanunu çerçevesinde devam etmekte olan faaliyetlerin devamlılığının sağlanması amacıyla 2 nci maddeye beşinci fıkra olarak yeni bir fıkranın eklenmesi ve mevcut beşinci fıkranın altıncı fıkra olarak teselsül ettirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

TANIMLAR

Madde 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Birlik: Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliğini,

b) Faaliyet kiralaması: Finansal kiralama dışında kalan kiralamayı,

c) Fatura: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre düzenlenen fatura ve fatura yerine geçen belgeleri,

ç) Finansal kiralama: Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralayan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hâllerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemini,

d) Kiralayan: Katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketlerini,

e) Kiracı: Finansal kiralamayı kabul edeni,

f) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgari yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmama ile birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufta bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

g) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

ğ) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

h) Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, dönem net kârı, geçmiş yıllar kârı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemler toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen bakiye ile nitelikleri Kurul tarafından belirlenecek sermaye benzeri borçları,

ı) Şirket: Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerini,

iş) Şube: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan ve faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan her türlü işyerini, ifade eder.

GEREKÇE: Madde ile;

- *Kanunda öngörülen yapı ve süreçlerin daha iyi anlaşılabilmesi, anlam bütünlüğünün ve terim birliğinin sağlanması, Kanunun uygulanmasının kolaylaştırılması amacıyla, sıklıkla geçen temel kavramlar tanımlanmıştır.*
- *Madde ile birlik, faaliyet kiralaması, finansal kiralama, kontrol, şube ve temsilcilik tanımları ilk kez getirilmiştir.*

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 3 üncü maddesi;

- *birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan fatura tanımına açıklık kazandırılması amacıyla fatura ve fatura yerine geçen belgelerin düzenlendiği Vergi Usul Kanununa atıfta bulunulması,*
- *birinci fıkrasının (i) bendinin, finansal kiralama, faktoring ve fi-*

nansman şirketlerinin "temsilcilik" faaliyetleri kapsamında uygulamada karşılaşılan kötüye kullanımların önüne geçilmesini teminen bu şirketlerin temsilcilik açarak örgütlenmeleri imkanının ortadan kaldırılması ve mevcut temsilciliklerin kapatılması veya şubeye dönüştürülmesi amacıyla madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Ait Komisyon metninin 3 üncü maddesi;

finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesini teminen birinci fıkranın (a) bendindeki birlik tanımının "Birlik: Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği-ni," şeklinde değiştirilmesi ve uygulamada çıkabilecek sorunları önlemek amacıyla 3226 sayılı Kanunda yer alan "Kiracı" tanımının aynı fıkraya (e) bendi olarak eklenerek diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

İKİNCİ KISIM | İZNE TABİ İŞLEMLER

BİRİNCİ BÖLÜM | KURULUŞ VE FAALİYET İZİNLERİ

KURULUŞ İZİNİ

Madde 4- (1) Türkiye'de bir şirketin kurulmasına bu Kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verilir.

(2) İzin için yapılacak başvurulara ve iznin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile, şirketlerin, denetim ve gözetime elverişli, faaliyetlerini emin ve güvenilir bir şekilde icra edebilecek, finansal piyasalarda güven ve istikrara zarar vermeyecek bir ortaklık yapısına, iyi yönetime, yeterli mali güce, gerekli organizasyon yapısına sahip olması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, şirketlerin kuruluş izinlerinin, Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla verileceği öngörülmüştür.

KURULUŞ ŞARTLARI

Madde 5- (1) Türkiye’de kurulacak bir şirketin;

a) Anonim şirket şeklinde kurulması ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması,

b) Pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,

c) Ticaret unvanında “Finansal Kiralama Şirketi”, “Faktoring Şirketi” veya “Finansman Şirketi” ibarelerinden birinin bulunması,

ç) Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,

d) Yönetim kurulu üyelerinin bu Kanunun kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeyi haiz olması,

e) Nakden ve her türlü muvazaadan arı olarak ödenmiş sermayesinin en az yirmi milyon Türk Lirası olması,

f) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,

g) Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısına sahip olması,

ğ) Öngörülen faaliyet konularına ait iş planlarını, kuruluşun mali yapısı ile ilgili projeksiyonlarını, ilk üç yıl için bütçe planını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programını ibraz etmesi, şarttır.

(2) Kurul, asgari ödenmiş sermaye tutarını her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık üretici fiyatları endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere artırmaya yetkilidir.

GEREKÇE: Madde ile, şirket kuruluşu için aranan şartlar düzenlenmiş ve finansal kiralama şirketlerinin asgari kuruluş sermayeleri günün şartlarına uygun hale getirilmiştir. Ayrıca, kuruluş aşamasında planlanan faaliyetleri gerçekleştirme ehliyetinden yoksun, sisteme zarar verebilecek, etkin denetimi engelleyecek ve iyi yönetime sahip olmayan şirketlerin sektöre girmelerinin önlenmesi amaçlanmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 5 inci maddesi;

- *birinci fıkrasının (a) bendine, yeni Türk Ticaret Kanununun tek kişiye anonim şirket kurma hakkını vermesi ve bu nedenle finans sektöründe faaliyet gösterecek bir şirketin tek kişiyle kurulmasının yüksek miktarda risk taşıyacağı kaygısıyla finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin en az beş kurucu ortakla kurulabilmesi amacıyla "ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması" ibaresinin eklenmesi,*
- *finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin ticari unvanlarında faaliyet alanlarına yer verilmesi amacıyla yeni bir bendin (c) bendi olarak birinci fıkraya eklenmesi,*
- *birinci fıkrasının (c) bendinin (ç) bendi olarak teselsül ettirilmesi,*
- *yönetim kurulu üyelerinin Tasarıyla getirilen kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeyi haiz olması amacıyla birinci fıkraya (d) bendi olarak yeni bir bendin eklenmesi,*
- *birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "beş" ibaresinin, kredi sistemi içinde finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren şirketlerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve şirketlerin daha kurumsal bir yapıya kavuşmalarını teminen bu şirketlerin kuruluşunda nakden ödenecek sermaye tutarının asgari yirmi milyon TL olarak belirlenmesi amacıyla "yirmi" olarak değiştirilmesi ve bu bendin (e) bendi olarak teselsül ettirilmesi,*
- *birinci fıkrasının (d) bendinin (f) bendi olarak teselsül ettirilmesi,*

- *birinci fıkrasının (e) bendinin (g) bendi olarak teselsül ettirilmesi,*
- *getirilen yükümlülüklerle şirketlerin kuruluş aşamasında uyum göstermelerini teminen bu konuları içerecek bir faaliyet programının ilgili projeksiyonlar ve ilk üç yıl için bütçe planı ile birlikte hazırlanması amacıyla birinci fıkraya (ğ) bendinin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.*

KURUCULARDA ARANAN ŞARTLAR

Madde 6- (1) Şirket kurucu ortaklarının;

a) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre müflis olmaması, konkordato ilan etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

b) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

c) Tasfiyeye tabi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

ç) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununun, mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun, bu Kanunun, 5411 sayılı Kanunun ve 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı

Sermaye Piyasası Kanununun ve ödünç para verme işleri hakkında mevzuatın hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefetten yahut mülga 765 sayılı Kanun, 5237 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine ve milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma suçu ile Devlet sırlarına karşı suçlardan ve casusluktan, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştirakten hükümlü bulunmaması,

d) Taahhüt ettikleri sermaye miktarını karşılayabilir düzeyde mali güç ve itibara sahip bulunması,

e) Tüzel kişi olması hâlinde ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması,

f) İşin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması, şarttır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla kurulmuş çok taraflı kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar hakkında bu fıkranın (b) ve (c) bentleri uygulanmaz.

(2) Şirketin tüzel kişi kurucu ortaklarının sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin birinci fıkrada yer alan şartları taşıması zorunludur.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya şirket kontrolünü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiler ile şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip olan

tüzel kişilerin sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişilerin (d) bendi hariç olmak üzere, birinci fıkrada belirtilen nitelikleri kaybetmeleri hâlinde, bu kişilerin sahip oldukları payları durumlarını bu madde hükümlerine uygun hâle getirecek şekilde altı ay içinde devretmeleri gerekir. Söz konusu süre içinde devredilecek hisselerle düşen oy haklarının kimlerce ve nasıl kullanılacağı Kurul tarafından belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile; şirket kurucularında aranan şartlar düzenlenmiştir. Tüzel kişiliği haiz olan kurucuların gerçek iradelerini idare ve temsile yetkili organları göstermekle birlikte, bu irade üzerinde tüzel kişiliğin kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi ortakların etkisi malumdur. Bu itibarla, gerçek kişi kuruculara aranan niteliklerin tüzel kişi kuruculara kontrolü elinde bulunduran pay sahiplerinde de gözetilmesi öngörülmüştür. Öte yandan, tüzel kişi kurucuların ortaklık yapısı ile ortağı olduğu kuruluşların ortaklık yapılarının izlenemeyecek veya bilinemeyecek derecede karmaşık olması, bu kuruluşlar ile ilgili olarak öngörülen sınırlamalarının doğru bir şekilde uygulanmasını güçleştirecektir. Yapılan bu düzenleme ile, genel ekonomi ve topluma sosyo-ekonomik yansımaları olan bu faaliyet alanlarında, yönetim üzerinde etkinliğe sahip olan kurucuların, işin gerektirdiği niteliklere sahip kişilerden oluşmasının sağlanması ve etkin denetimi engelleyecek yapılanmaların önlenmesi amaçlanmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 6 ncı maddesi;

- birinci fıkrasının (a) bendine, mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu veya 5411 sayılı Bankacılık Kanununa istinaden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından açılan şahsi iflas davaları sonucu kişilerin iflasına karar verilebilmesi nedeniyle 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa ek olarak başka kanunlardan kaynaklanabilecek iflasların da kapsama alınabilmesi amacıyla "ve diğer mevzuat" ibaresinin eklenmesi,
- şirket ortaklarının işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olmamasının geçmişte finans piyasasında faaliyet gösteren şirketlerden kaynaklanan birçok sorunun ortaya çıkmasına neden olduğu

düşünülerek sorun çıkarması muhtemel olan ya da sorun çıktığında bunu etkin bir şekilde kontrol edecek kapasiteden yoksun olan kişilerin finans piyasasında faaliyet göstermelerinin engellenmesi amacıyla Bankacılık Kanununa paralel bir hükmün birinci fıkraya (f) bendi olarak eklenmesi,

- *ikinci fıkrasının redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.*

FAALİYET İZNI

Madde 7 - (1) 4 üncü madde çerçevesinde kuruluş izni alan şirketin, Kuruldan ayrıca faaliyet izni alması şarttır. Kurul tarafından verilen faaliyet izinleri Resmî Gazete'de yayımlanır.

(2) Kuruluş izninin gerçeğe aykırı beyanlarla alınmış olması, kuruluş iznini takip eden altı ay içinde faaliyet izni almak üzere başvuruda bulunulmaması, kuruluş izninden vazgeçildiğinin beyan edilmesi, iznin verilmesinde aranan şartların faaliyete geçilinceye kadar kaybedilmesi, faaliyet izni alınamamış olması hâllerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda şirketin kuruluş izinleri Kurulca iptal edilir.

(3) Kuruluş izni almış olan şirketin faaliyete geçebilmesi için;

a) Sermayesinin nakit olarak ödenmiş ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olması,

b) Kurucuları tarafından 5 inci maddede belirtilen asgari sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,

c) Uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması,

ç) Yöneticilerinin, bu Kanunda belirtilen nitelikleri haiz olması, gerekir.

(4) Bütün ortakları Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketi olmak kaydıyla, kuruluş ve faaliyet izni almaksızın sadece bir gemi kiralamak üzere finansal kiralama şirketi kurulabilir. Bu nitelikte kurulacak şirketler bu Kanunun sözleşmelere ilişkin hükümleri dışındaki maddelerine tabi değildir.

(5) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile, kurulmakta olan bir şirketin, faaliyet konularıyla iştigal edebilme yeterliliğinin tespiti amacıyla kuruluş iznine ilave olarak faaliyet izninin alınması öngörülmüştür.

Faaliyet izni için başvuruda bulunan şirketlerin, Kanunda aranan şartları haiz, mali yapısının güçlü ve yöneticilerinin yeterli tecrübeye sahip olduğu, faaliyetlerini iyi yönetim ilkeleri çerçevesinde sürdürdüğü hususlarında Kurumun doğru bilgi sahibi olabileceği dinamik bir sistem oluşturulması amaçlanmıştır.

Sisteme girecek şirketlerin güçlü bir sermaye yapısına sahip olması öngörüldüğünden, söz konusu şirketlere, Kanunda öngörülen asgari sermayelerinin yüzde beşi oranında sisteme giriş payı ödemeleri zorunluluğu da getirilmiştir.

Uygulamadaki ihtiyaca binaen kuruluş ve faaliyet izni almaksızın, Kuruma bildirimde bulunmak suretiyle sadece bir gemi kiralamak üzere bütün ortakları Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketi olmak kaydıyla, finansal kiralama şirketi kurulabilmesi öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 7 nci maddesi;

- birinci fıkrasına kurul tarafından verilen faaliyet izinlerinin Resmi

Gazetede yayımlanacağına ilişkin bir hükmün eklenmesi,

- ikinci fıkrasının verilmiş kuruluş izinlerinin iptal edileceği şartların ayrıntılı olarak belirlenmesi amacıyla değiştirilmesi,
- üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “kurum” ibaresinin, BD-DK’nın daha önce böyle bir uygulama deneyimi bulunmadığından “genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine” şeklinde değiştirilmesi,
- dördüncü fıkrasının, sadece bir gemi kiralaması için kurulacak finansal kiralama şirketlerinin Kanunun finansal kiralama sözleşmesine ilişkin hükümleri dışındaki hükümlerine tabi olmayacağı yönünde bir cümlenin eklenmesi ve fıkranın redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

ŞUBELER

Madde 8- (1) Şirketin yurt içinde veya yurt dışında şube açması izne tabidir. Şirket her ne ad altında olursa olsun şube dışında teşkilatlanmaya gidemez ve acentelik veremez.

(2) Şubelerin nitelikleri ile izne ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile, etkin denetimin sağlanması amacıyla şirketlerin şube ve temsilcilik dışında teşkilatlanmaya gidemeyeceği ve acentelik veremeyeceği hüküm altına alınmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 8 inci maddesi;

- birinci fıkrasında yer alan “ve temsilcilik” ibaresinin uygulamada ortaya çıkan kötüye kullanımların önüne geçilmesini teminen şirketlerin temsilcilik açmasının önüne geçilmesi ve şube dışında teşkilatlanmaya gitmelerinin engellenmesi amacıyla çıkarılması,
- ikinci fıkrasının yurtdışında kurulu bir şirketin Türkiye’de şube açmasının önüne geçilmesi amacıyla metinden çıkarılması,

- şubelerin niteliklerine ve şube açılması için izin verilmesine ilişkin düzenlemelerin Kurul tarafından yapılması doğrultusundaki bir hükümün ikinci fıkrası olarak maddeye eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

ŞİRKETİN YAPAMAYACAĞI İŞ VE İŞLEMLER

Madde 9- (1) Şirket;

a) Ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamaz.

b) Müşterileri ile yapacağı sözleşmeler çerçevesinde ve yaptığı işlemin bir parçası olarak müşterilerine ilave finansman sağlamak amacıyla toplamı ödenmiş sermayesinin yüzde birini geçmeyecek şekilde kullanılan nakdi krediler hariç olmak üzere nakdi kredi kullanılamaz. Bu oranı sıfıra kadar azaltmaya veya ödenmiş sermayenin yüzde beşine kadar artırmaya ya da şirket bazında farklılaştırmaya Kurul yetkilidir.

c) Ana faaliyet konusu işlemler ile sınırlı olmak kaydıyla verilen garanti ve kefaletler ile sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip veya kontrolünü elinde bulunduran kişiler ile sermayesinin yüzde on ve daha fazlasına sahip olduğu veya kontrolünü elinde bulundurduğu ortaklıklara, toplamı ödenmiş sermayesinin yüzde yirmisini geçmeyecek şekilde verilen garanti ve kefaletler hariç olmak üzere garanti, kefalet ve teminat mektubu veremez. Bu oranı yüzde beşe kadar azaltmaya veya yüzde yirmi beşe kadar artırmaya ya da şirket bazında farklılaştırmaya Kurul yetkilidir.

ç) 2499 sayılı Kanuna göre menkul kıymet ihracı, uluslararası piyasalardan ödünç para alınması, genel esaslar dâhilinde ortak ve ortaklıklarından, bankalardan, para piyasalarından ve organize piyasalardan fon sağlanması dışında mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamaz.

(2) Faktoring şirketi Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde kambiyo senetlerine dayalı olsa bile, bir mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilemeyen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilemeyen mal veya

hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir alamaz veya tahsilini üstlenemez. Aynı faturaya dayalı birden çok faktoring şirketine yapılan kısmi temliklerin toplam tutarı fatura tutarını aşamaz.

(3) Bir kambiyo senedinin ciro yoluyla faktoring şirketine devri hâlinde, kambiyo senedinden dolayı kendisine başvuru kişi, düzenleyen veya önceki hamillerden biriyle kendi arasında doğrudan doğruya var olan ilişkilere dayanan def'ileri faktoring şirketine karşı ileri süremez; meğerki, faktoring şirketi kambiyo senedini iktisap ederken bile bile borçlunun zararına hareket etmiş olsun.

(4) Sigortacılık mevzuatına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, finansal kiralama şirketleri finansal kiralama veya faaliyet kiralaması işlemlerine konu edilen mallara, bu işlemler kapsamında alınan teminatlara ve söz konusu malı kiralayan kişilere; finansman şirketleri ise alımı kredilendirilen mallara veya hizmetlere, kredilerin teminatlarına ve kredilendirilen malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişilere, kredi borcunun geri ödenmesi ve benzeri tüm kredi unsurlarını koruma altına alacak her çeşit sigortayı kapsayacak şekilde iştiğal konusuna giren işlere ilişkin sigorta sözleşmelerinin yapılmasına aracılık dışında sigortacılık işlemleriyle iştiğal edemezler.

GEREKÇE: Madde ile; şirketlerin sadece ilgili oldukları alanlarda özkaynaklarıyla orantılı olarak faaliyet göstermelerini teminen ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamayacakları, garanti, kefalet ve teminat mektubu veremeyecekleri, mevduat veya bir ivaz karşılığı para toplayamayacakları hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, faktoring şirketlerince kambiyo senetlerine dayalı olsa bile bir mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak alacakların satın alınabilmesi ve tahsilinin üstlenilmesi işleminin fiktif olmamasını teminen bahse konu işlemlerin fatura veya fatura yerine geçen belgelerle tevsik edilmesi gerekliliği hüküm altına alınmıştır.

Finansal kiralama şirketlerinin finansal kiralama işlemine konu edilen mallara, bu işlemler kapsamında alınan teminatlara ve söz konusu malı kirala-

yan kişilere; finansman şirketleri ise alımı kredilendirilen mallara veya hizmetlere, kredilerin teminatlarına ve kredilendirilen malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişilere, kredi borcunun geri ödenmesi ve benzeri tüm kredi unsurlarını koruma altına alacak her çeşit sigortayı kapsayacak şekilde iştiğal konusuna giren işlere ilişkin sigorta sözleşmelerinin yapılmasına aracılık dışında sigortacılık işlemleriyle iştiğal edemeyecekleri de hüküm altına alınmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 9 uncu maddesi;

- şirketlerin temelde birer kredi kuruluşu olmaları nedeniyle uygulamada ortaya çıkan ihtiyaca binaen, şirketlere sermayelerinin belirli bir oranıyla sınırlı olmak ve işlemleriyle ilgili olmak gibi koşullarla nakdi ve gayri nakdi kredi verebilmesinin temini amacıyla bu doğrultudaki bir düzenlemenin birinci fıkraya (b) bendi olarak eklenmesi ve izleyen bentlerin teselsül ettirilmesi,
- birinci fıkrasının (b) bendinin, şirketlerin ortaklarına toplam ödenmiş sermayenin yüzde yirmisini geçmemek ve ana faaliyet konusu işlemlerle sınırlı kalmak kaydıyla garanti, kefalet ve teminat mektubu verebilmeleri doğrultusunda değiştirilmesi ve bu bendin (c) bendi olarak teselsül ettirilmesi,
- ikinci fıkrasına faktoring şirketlerinin Kurulca belirlenecek fatura ile belgelendirilemeyecek mal veya hizmet satışından doğacak alacakların devir alınamayacağına ilişkin bir cümle eklenmesi ile toplam fatura tutarını aşmamak kaydıyla aynı fatura ile birden çok faktoring şirketinde kısmi temlik işlemi yapılmasına imkan tanıyacak bir cümle eklenmesi,
- faktoring şirketlerinin müşterilerine finansal hizmetler vermeleri, mal ve hizmet satımının tarafı olmaları nedeniyle bu mal ve hizmetlerdeki ayıplardan, kusurlardan da sorumlu tutılmaları ile ticari ilişki içerisinde bulunan tarafların, faktoring şirketine karşı defileri sürmelerini doğrultusunda yeni bir fıkranın madde metnine üçüncü fıkraya olarak eklenmesi,

- üçüncü fıkrasına, finansal kiralama sözleşmesi konusu malların sigorta işlemlerine aracılık yapabilen finansal kiralama şirketlerinin aynı şekilde faaliyet kiralamasına konu olan malların sigortalanması işlemlerine de aracılık yapma yetkisinin verilebilmesi amacıyla "veya faaliyet kiralaması" ibaresinin eklenmesi ve fıkra numarasının teselsül ettirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

GENEL KURULDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: (3 numaralı fıkra değiştirilmiştir.) Faktoring şirketlerinin müşterilerine finansal hizmetler vermeleri, mal ve hizmet satımının tarafı olmamaları nedeniyle, ciro yoluyla faktoring şirketine devredilen bir kambiyo senedinden dolayı kendisine başvuru yapan kişinin, düzenleyen veya önceki hamillerden biriyle kendi arasında doğrudan doğruya var olan ilişkilere dayanan def'ileri faktoring şirketine karşı ileri sürmesinin engellenmesi amaçlanmıştır. Ancak faktoring şirketi kambiyo senedini iktisap ederken, bile bile borçlunun zararına hareket etmiş ise bu hüküm uygulanmayacaktır. Bu bağlamda, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun "Def'iler" başlıklı 687 nci maddesi ile paralellik sağlanması hedeflenmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM | ANA SÖZLEŞMEYE İLİŞKİN HÜKÜMLER

ANA SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ

Madde 10- (1) Şirket ana sözleşmelerinde yapılacak değişiklikler öncesinde Kuruma bilgi verilir. Kurum, ana sözleşme değişiklikleri ile ilgili olarak on beş iş günü içinde olumsuz görüş bildirmediği takdirde, bu değişiklikler şirketlerin genel kurul gündemine alınır ve sonucundan Kuruma bilgi verilir.

(2) Şirket ana sözleşmeleri güncel olarak şirket internet sayfasında yayınlanır. Ana sözleşmelerin güncelleştirilmesi, değişikliklerin gerçekleştiği tarihten itibaren on iş günü içinde yapılmak zorundadır.

(3) Şirketin adres değişikliklerini değişiklik tarihinden itibaren on beş iş günü içinde Kuruma bildirmesi zorunludur.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile, ana sözleşme değişikliği gerektiren durumlarda Kurumun haberdar edilmesi ve uygun görüşünün alınması öngörülmüştür. Bununla birlikte, ana sözleşme değişikliğinin Kurumca uygun bulunması hâlinde, genel kurulda bu konunun karara bağlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında, şirketlerin ana sözleşmelerindeki değişikliklerin yaygın iletişim ağı olan internette yayınlanması ve sözleşmelerde değişiklik yapılması halinde değişikliğin gerçekleştirildiği tarihten itibaren on iş günü içinde güncellenmesi yükümlülüğü getirilmek suretiyle kamuoyunun aydınlatılması ve şirketlerin şeffaflığının sağlanması amaçlanmıştır.

Şirketlerin denetimlerinin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesini teminen adres değişikliklerinin onbeş gün içinde Kuruma bildirilmesi hususu ayrıca düzenlenmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 10 uncu maddesi;

- üçüncü fıkrada yer alan "günü" ibaresinin adres değişikliklerinin bildiriminde de iş günü esasının benimsenerek tasanda yeknesaklık sağlanması amacıyla "iş günü" olarak değiştirilmesi,
- şirketlerin yapacakları ana sözleşme değişiklikleriyle ilgili usul ve esasları belirleme yetkisinin Kurula verilmesi amacıyla yeni bir fıkranın eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

PAY EDİNİM VE DEVİRLERİ

Madde 11- (1) Bir kişinin, şirket sermayesinin yüzde onunu veya daha fazlasını temsil eden payları edinmesi veya şirket kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(2) Yönetim kuruluna üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracı birinci fıkradaki oransal sınıra bakılmaksızın Kurulun iznine tabidir.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on ve üzeri paya sahip olan tüzel kişilerin kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(4) İzne tabi pay devirlerinde pay devralacakların kurucularda aranan nitelikleri taşımaları şarttır.

(5) İzne tabi olup, izin alınmadan yapılan pay devirleri ile ortak sayısının beşin altına düşmesine yol açan pay devirleri pay defterine kaydolunamaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile, şirketlerin sermaye yapısında meydana gelecek değişikliklerin izlenmesi amacıyla belirli oranlarda pay edinimlerinin Kurulun iznine tabi olacağı ve izin alınmadan yapılan pay devirlerinin pay defterine kaydedilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Yönetim kuruluna üye belirleme hakkı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracı ise ehemmiyetleri nedeniyle herhangi bir sınır olmaksızın Kurulun iznine tabi kılınmıştır. Ayrıca, şirketlerin ortaklık yapılarının ve ortaklar için öngörülen hükümlere uygunluğunun izlenmesi ve etkin denetimi engelleyecek yapılanmaların önüne geçilmesini teminen şirketlerde yüzde ondan daha fazla paya sahip kişilerin, kurucularda aranan niteliklere sahip olması şartı getirilmiştir.

Buna ilâve olarak, şirketlerdeki dolaylı ortaklık yapısının izlenmesi amacıyla sermayede yüzde on veya daha fazla oranda pay sahibi olan tüzel kişi ortakların sermaye yapısında meydana gelen değişiklikler de Kurulun iznine tabi tutulmuştur.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 11 inci maddesi;

- *birinci fıkrasının, uygulamada%10 oranındaki hisse devirlerinin izne tabi olup olmadığı hususunda tereddütleri ortadan kaldırmak amacıyla 5411 sayılı Bankacılık Kanununun pay edinim ve devirlerine ilişkin 18 inci maddesine paralel olarak yeniden düzenlenmesi,*
- *ikinci fıkrasında yer alan “yukarıdaki” ibaresinin anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla “birinci fıkradaki” şeklinde değiştirilmesi,*
- *beşinci fıkrasına, tasarının 5 inci maddesi ile kurulacak şirketlerde kurucu ortak sayısının beş kişiden az olamayacağı hüküm altına alındığından, ortak sayısının beşten aşağı düşmesine neden olacak pay devirlerinin de pay defterine kaydolunamayacağına ilişkin “ile ortak sayısının beşin altına düşmesine yol açan pay devirleri” ibaresinin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM | BİRLEŞME, DEVİR, BÖLÜNME VE TASFİYE

BİRLEŞME, DEVİR, BÖLÜNME VE TASFİYE

Madde 12- (1) Şirketin birleşme, devir ve bölünmesi Kuruldan izin alınmak kaydıyla genel hükümlere tabidir. İzin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Kurulun uygun görüşü alınmak kaydıyla şirketin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi hâlinde genel hükümler uygulanır. Şirketin tasfiye süreci gerekli görülmesi hâlinde Kurumca denetlenebilir.

GEREKÇE: Madde ile, birleşme, devir ve bölünme işlemlerinin izlenmesi ve takibi amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda, bahse konu işlemler için Kuruldan izin alınması öngörülmüştür.

Ayrıca, şirketlerin faaliyetlerine son vermeleri ve tasfiyelerinin Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla genel hükümlere tabi olacağı ve şirket tasfiye süreçlerinin gerekli görülmesi halinde Kurumca denetlenebileceği hüküm altına alınmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 12 nci maddesi; ikinci fıkrasında yer alan "Kurumun" ibaresi, 5411 sayılı Kanunun 83 üncü maddesi uyarınca Kurumun karar organı Kurul olduğundan söz konusu düzenlemede Kurula yetki verilmesi amacıyla "Kurulun" olarak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM | KURUMSAL YÖNETİM

BİRİNCİ BÖLÜM | YÖNETİCİLER

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ, GENEL MÜDÜR VE GENEL MÜDÜR YARDIMCILARI

Madde 13- (1) Kurumsal yönetime ilişkin yapılar, süreçler ve bunlara ilişkin ilkeler Birliğin de görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

(2) Şirketin yönetim kurulu, genel müdür dâhil üç kişiden az olmaz. Genel müdür, bulunmadığı hâllerde vekili, yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan şartları taşımaları zorunludur. Bu Kanunda genel müdür için aranan mesleki tecrübe şartı yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlası için de aranır.

(3) Şirket genel müdürünün en az yedi yıl, genel müdür yardımcısının ise en az beş yıl olmak üzere işletmecilik veya finans alanında mesleki deneyime sahip olmaları ve ayrıca lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları şarttır.

(4) Başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda

görev yapan diğer yöneticiler de bu Kanunun genel müdür yardımcılarına ilişkin hükümlerine tabidir.

(5) Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmaları ve seçilmelerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile; şirketlerin yönetim kurullarının genel müdür dahil üç kişiden az olamayacağı, genel müdürün bulunmadığı hallerde vekilinin, yönetim kurulunun doğal üyesi olacağı öngörülmüş ve genel müdür ve genel müdür yardımcılarını için öğrenim ve mesleki tecrübe şartı getirilmiştir.

Ayrıca, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmaları ve seçilmelerine ilişkin usul ve esasların Kurulca belirlenmesi öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 13 üncü maddesi;

- *tasarı kapsamındaki kuruluşların kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde yönetim, yapı ve uygulamalarını geliştirmelerinin amaçlanması ve kurumsal yönetim ilkelerinin sağlayacağı etkinlik değerlendirilerek, söz konusu kuruluşlar açısından kurumsal yönetim ilkelerinin belirlenmesinin bir gereklilik olarak görülmesi; ayrıca Kurula bu ilkeleri belirleme yetkisinin verilmesi amacıyla yeni bir fıkranın birinci fıkrası olarak eklenmesi ve fıkraların buna göre teselsül ettirilmesi,*
- *birinci fıkrası, şirketlerin faaliyetlerinin yürütülmesinde ve denetiminde üst organ fonksiyonu gören yönetim kurulu üyelerinin niteliğinin artırılması amacıyla yönetim kurulu üyelerinin yandan bir fazlasında da genel müdürde aranan şartların bulunmasını zorunlu hale getiren bir cümle eklenmesi ve fıkranın ikinci fıkrası olarak teselsül ettirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.*

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 13 üncü maddesi; alt komisyon metninin 3 üncü

maddesinde yapılan değişiklikle finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin birinci fıkrasında yer alan "şirket birliklerinin" ibaresinin "Birliğin" ibaresi ile değiştirilmesi ve 5411 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine paralellik arz edilmesi amacıyla maddenin ikinci fıkrasında yer alan "(d) bendi hariç olmak üzere şirket kurucularında aranan" ibaresinin "(a), (b), (c) ve (c) bentlerinde yer alan" ibaresiyle değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM | FİNANSAL RAPORLAMA

İÇ SİSTEM, MUHASEBE, RAPORLAMA VE BAĞIMSIZ DENETİM

Madde 14- (1) Şirket; maruz kaldığı risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanması, faaliyetlerinin yapısı ve kapsamıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun bir şekilde yeterli ve etkin bir sistem kurmak ve işletmekle yükümlüdür.

(2) Sistemin işleyişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, sisteminin yeterli ve etkin olmadığı tespit edilen şirketler hakkında her türlü tedbiri almakta Kurul yetkilidir.

(3) Şirket; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek, finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

(4) Şirket, şekil ve kapsamı Kurumca belirlenen mali tablolar ve istatistikî bilgileri istenilen süre ve yöntemlerle Kuruma göndermek zorundadır.

(5) Şirketin bağımsız denetimi 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde yapılır. Düzenlenen bağımsız denetim raporları Kurulca

belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma gönderilir.

GEREKÇE: Şirketlerin mali durumlarının doğru olarak tespiti muhasebe sistemlerinde üretilen bilgilerin, kayıtların gerçek mahiyetlerine uygun ve anlaşılır olmasına bağlıdır. Şirket yönetim kurulu ve hissedarlarının doğru kararlar alabilmeleri ile yatırımcıların ve diğer ilgili tarafların şirketler hakkında doğru değerlendirmeler yapabilmeleri, bu bilgilerin ve kayıtların güvenilir ve anlaşılır olmasına bağlıdır.

Bu itibarla, şirketlerin muhasebe sistemlerinin yeterli olması ve faaliyet ve işlemlerinin temel muhasebe ilkeleri kapsamında muhasebeleştirilmesi zorunluluk arz etmektedir. Bu amaçla, maddede, şirketlerin, finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

Şirketlerin finansal durumlarının gerçeğe uygun olarak yatırımcılar ve ilgili taraflarca bilinmesi, ülke kaynaklarının doğru ve daha verimli alanlara yönlendirilmesinin rekabet ortamının gelişmesine yardımcı olacağı açıktır. Bu nedenle, şirketlerin finansal tablolarının mevzuatla belirlenmiş ilke ve standartlara uygunluğunun kontrolünün yapılması gerekmektedir. Uluslararası uygulamalarda bu husus bağımsız denetim kuruluşlarının yaptıkları denetimler ile sağlanmaktadır. Bu bağlamda, maddede, şirketlerin genel kurullarına sunulacak yıllık bilançoları ve gelir tablolarının, Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ve Kurulca bankalarda bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmesi şartı getirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 14 üncü maddesi;

- madde başlığına madde metninde yapılan değişiklikler doğrultusunda "İç sistem" ibaresinin eklenmesi,
- tasarının 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca; şirketlerin faaliyet izni alma aşamasında iç kontrol biriminin kurularak

bu birim için yeterli personel kadrosunun oluşturulması ve personelin buna uygun görev tanımları ile personel kadrosunun yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi gerektiğinden şirketlerin risklerinin izlenmesi ve faaliyetlerinin mevzuata uygun şekilde yürütülmesini sağlamak üzere gerekli sistemlerin ve kontrol mekanizmalarının kurulması, işletilmesi ve buna ilişkin usul ve esasların Kurul tarafından belirlenmesi amacıyla maddeye birinci fıkradan önce gelmek üzere iki fıkra eklenmesi ve fıkraların buna göre teselsül ettirilmesi,

- *birinci ve üçüncü fıkrası, raporlama standartlarının 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde belirlenmesi amacıyla gerekli düzeltmelerin yapılması ile fıkraların üçüncü ve beşinci fıkra olarak teselsül ettirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.*

KORUYUCU DÜZENLEMELER

Madde 15- (1) Kurul, maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla şirketlerin faaliyetleri ile özkaynakları arasında sınırlamalar ve standart oranlar belirlemek suretiyle gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Şirket, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurum tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür.

(2) Bu Kanun uyarınca belirlenecek sınırlamalara ve standart oranlara ilişkin eşiklere erişilmesi veya aşımaların oluşması hâlinde, ilgili şirket durumu derhâl Kuruma bildirmek zorundadır.

(3) Özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda aşımaların oluşması ve şartların gerektirmesi hâlinde, bu aşımalar Kurumca belirlenen süre içinde giderilir. Aşımaların giderilmesi için belirlenen süre içinde bu Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

GEREKÇE: Şirketlerin faaliyetlerini emin ve güvenilir bir şekilde icra edebilmeleri için güçlü bir mali bünyeye sahip olmaları büyük önem arz etmektedir. Şirketlerin mali güçleri ile orantılı faaliyette bulunmalarını teminen madde ile, şirketlerin faaliyetleri ile özkaynakları arasında sınırlamalar ve standart oranlar da belirlemek suretiyle gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya Kurul yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan, Kanun uyarınca belirlenecek sınırlamalara ve standart oranlara ilişkin eşiklere erişilmesi veya aşımaların oluşması durumunda, ilgili şirketin durumu derhal Kuruma bildirmesi zorunluluğu getirilmiştir. Özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda, özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle aşımaların oluşması hâlinde, bu aşımaların Kurumca belirlenen bir süre içinde giderileceği hüküm altına alınmış ve bu süre zarfında Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

KARŞILIKLAR

Madde 16- (1) Şirket, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen ancak, miktarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorundadır.

GEREKÇE: Madde ile, şirketler, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen, ancak miktar kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorunda tutulmuştur.

DENETİM, GÖZETİM VE BİLGİ VERME

Madde 17- (1) Şirketin bu Kanun kapsamındaki gözetim ve denetimi Kurum tarafından yapılır.

(2) Kurum; şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ile bunların şubeleri ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri gizli dahi olsa istemeye, bunların vergiyle ilgili kayıtları dâhil olmak üzere tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bilgi istenenler de istenilen bilgileri vermekle, defter, kayıt ve belgeleri inceleme-

ye hazır bulundurmakla, tüm bilgi işlem sistemini denetim amaçlarına uygun olarak Kurumun yerinde denetim yapan meslek personeline açmakla, verilerin güvenliğini sağlamakla ve muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter, belge ve karneler ile vermek zorunda buldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifrelerini inceleme için ibraz etmek ve işletmekle yükümlüdür.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermek zorundadır.

(4) Şirketin faaliyetlerinin yerinde denetimi, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılır. Şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadır.

GEREKÇE: Şirket faaliyetlerinin yasal çerçevede gerçekleştirilebilmesi ve belirlenen standartlara uygunluğunun sağlanabilmesi, bu amaca yönelik olarak yapılacak düzenlemeler ışığında yapılacak gözetim ve denetimlerle sağlanabilir.

Madde ile, Kurum; şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ile bunların şubeleri ve temsilciliklerinden ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerden Kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri gizli dahi olsa istemeye yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan, Kurum tarafından ihtiyaç duyulacak bilgi ve belgelerin, gizli dahi olsa görevi nedeniyle bunlara sahip kamu kurum ve kuruluşları tarafından geciktirilmeksizin Kuruma verilmesi hükme bağlanmıştır. Ayrıca, şirketlerin faaliyetlerinin yerinde denetiminin, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılacağı öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 17 nci maddesi;

- *birinci fıkranın madde metninin redaksiyona tabi tutulması,*
- *şirketlerin şube dışında teşkilatlanmaya gitmesi Kanun Tasarısının 8 inci maddesinde yapılan değişiklik doğrultusunda yasaklandığından, ikinci fıkrada yer alan "ve temsilciliklerden" ibaresinin çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.*

DÖRDÜNCÜ KISIM | SÖZLEŞMELERE İLİŞKİN HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM

FINANSAL KİRALAMA

FINANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİ

Madde 18- (1) Finansal kiralama sözleşmesi; kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören sözleşmedir.

GEREKÇE: Madde ile; finansal kiralama sözleşmesi, ihtiyaç duyulan malların ya üçüncü bir kişiden ya da bizzat kiracıdan finansal kiralama şirketince satın alınarak veya başka bir suretle temin edilerek kullanımının bir bedel karşılığında kiracıya devredilmesi yoluyla karşılanması şeklinde tanımlanmış ve finansal kiralamaya konu olan malın, sadece üçüncü kişilerden değil, bizzat kiracıdan

da temin edilebilmesine imkan getirilmiş, böylelikle uluslararası uygulamada yaygın bir finansman yöntemi olan sat-geri kiralama işleminin yapılabilmesine imkan tanınmıştır.

SÖZLEŞMENİN KONUSU

Madde 19- (1) Sözleşmeye taşınır ve taşınmaz mallar konu olabilir. Bilgisayar yazılımlarının çoğaltılmış nüshaları hariç olmak üzere patent gibi fikrî ve sınai haklar bu sözleşmeye konu olamaz.

(2) Bütünleyici parça veya eklenti niteliklerine bakılmaksızın asli niteliğini koruyan her mal tek başına finansal kiralama sözleşmesinin konusu olabilir.

GEREKÇE: Madde ile; uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar neticesinde, taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra patent gibi fikrî ve sınai haklar hariç olmak üzere bilgisayar yazılımlarının çoğaltılmış nüshalarının da sözleşmeye konu edilebileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, finansal kiralamaya konu taşınır ya da taşınmazlar ile birlikte bütünleyici parça veya eklenti niteliklerine bakılmaksızın asli niteliğini koruyan her malın tek başına sözleşmeye konu edilebileceği belirlenmiştir.

FİNANSAL KİRALAMA BEDELİ

Madde 20- (1) Finansal kiralama bedeli ve ödeme dönemleri taraflarca belirlenir. Sözleşmede açıkça belirtilmek kaydıyla sözleşme konusu mal henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş olsa dahi, sözleşme tarihinden başlamak üzere kira bedelleri tahsil edilebilir. Sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde, sözleşme konusu malın sözleşme tarihinden itibaren iki yıl içinde kiracıya teslim edilmesi zorunludur.

GEREKÇE: Madde ile; uygulamada karşılaşılan tereddütlerin ortadan kaldırılmasını teminen kira bedellerinin ve ödeme sürelerinin, mal teslimatından bağımsız olarak sözleşme tarihinden başlayabilmesine imkan getirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 20 nci maddesi; santral, gemi ve uçak gibi bazı malların teslim edilebilmesi için siparişten itibaren iki yıldan daha uzun süreye ihtiyaç duyulabilmesi ve böyle durumlarda, sözleşmede belirtildiği takdirde, bazı malların teslimin iki yıldan uzun olmasına imkân verilmesini sağlayacak şekilde maddenin değiştirilmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 20 nci maddesi; henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş mallara ilişkin kira bedellerinin tahsil edilebilmesini sözleşmede açıkça belirtilme şartına bağlayan "Sözleşmede açıkça belirtilmek kaydıyla" ibaresinin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

YURT DIŞINDAN YAPILACAK FİNANSAL KİRALAMALAR

Madde 21- (1) Yurt dışından yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri Birlik tarafından tescil edilir.

(2) Yurt dışından yapılacak finansal kiralamalara ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Birlik tarafından belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile; yurtdışından yapılacak finansal kiralama sözleşmelerinin tescilinin Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından yapılacağı ve bu kiralamalara ilişkin usul ve esasların Kurulun uygun görüşü alınmak kaydıyla Finansal Kiralama Şirketleri Birliği tarafından belirleneceği hükme bağlanmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 21 inci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin birinci ve ikinci fıkrasında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

SÖZLEŞMENİN ŞEKLİ VE TESCİLİ

Madde 22- (1) Sözleşme, yazılı şekilde yapılır. Taşınmaz mallara ilişkin sözleşmeler taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün şerhler hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır mallara dair sözleşmeler bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil ve şerh olunur ve kiralaayan tarafından ayrıca Birliğe bildirilir.

(2) Özel bir sicile kayıtlı olmayan taşınır mallara ilişkin sözleşmeler Birlik tarafından tutulacak özel sicile tescil edilir.

(3) Birlik tarafından tutulacak özel sicil herkese açıktır. Hiç kimse sicildeki bir kaydı bilmediğini ileri süremez.

(4) Sözleşmelerin Birlik tarafından tutulacak özel sicile tesciline ilişkin usul ve esaslar Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Birlik tarafından belirlenir.

(5) Tescil veya şerhten sonra, üçüncü kişilerin finansal kiralama konusu mal üzerindeki aynı hak iktisapları kiralaayana karşı ileri sürülemez.

(6) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 940 ıncı maddesi uygulamasında kiracı, geminin maliki gibi değerlendirilir.

(7) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 49 uncu maddesi uygulamasında kiracı, hava aracının maliki gibi değerlendirilir.

GEREKÇE: Madde ile; finansal kiralama sözleşmesinin şekli ve özel bir sicile tescili düzenlenmektedir. Finansal kiralama ilişkisinde, kiracı malın zilyetliğini ve ekonomik mülkiyetini elinde bulundurmakla birlikte, malın hukukî maliki finansal kiralama şirkettir.

Sistemin düzenli işleyebilmesi için bu durumun sözleşme süresi içinde bozulmaması gerekmektedir. TürkMedenî Kanununda iyiniyetli üçüncü

kişilerin malik olmayan kişiden mülkiyet veya diğer sınırlı aynı hakları kazanmaları mümkün kılınmıştır. Böylece, kiracıdan malın iyiniyetle iktisabı her zaman mümkün olabilecektir.

Madde ile, taşınmaz malların taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün beyanlar hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır malların ise, bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil veya şerh olunacağı ve özel sicili bulunmayan taşınır malların ise uygulamada ihtiyacı karşılamayan noterde tescil sisteminden vazgeçilerek, Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tescil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicilin herkese açık olduğu ve hiç kimsenin sicildeki bir kaydı bilmediğini ileri süremeyeceği hüküm altına alınarak iyiniyetli üçüncü kişilerin malik olmayan kişiden mülkiyet veya diğer sınırlı aynı hakları kazanmalarının engellenmesi hedeflenmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarrufların 22 nci maddesi; taşınmaz mallara ilişkin haklar şerhler hanesinde yer aldığından sözleşmelerin tapu kütüğünün şerhler hanesine kaydedilmesini, Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesi ve Sivil Havacılık Kanununun 49 uncu maddesi uygulamasında kiracının ilgili malın maliki gibi değerlendirilmesini temin edecek şekilde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 22 nci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

GENEL KURULDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: (6 numaralı fıkra değiştirilmiştir.) Kanun Tasarısının komisyon çalışmaları sırasında mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu yürürlükte bulunduğundan, anılan Kanun Tasarısında yukarıda yer alan maddede yapılan atfin mer'i 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında güncellenmesi gereği hasil olmuştur.

FİNANSAL KİRALAMA KONUSU MALIN SATIN ALINMASI

Madde 23- (1) Finansal kiralama konusu malın mülkiyeti kiralayana aittir. Ancak taraflar sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının, malın mülkiyetini satın alma hakkını haiz olacağını kararlaştırabilir.

(2) Finansal kiralama konusu tescile tabi taşınır mala ilişkin kiracı adına satın alma hakkının doğumundan itibaren otuz günlük süre içinde bu hakkın kiracı tarafından kullanılmaması ve bu Kanunun 32 nci maddesi uyarınca malın kiralayana iade edilmemesi durumunda, taraflar arasında yapılan sözleşmede bu hususta karara varılmış olması ve kiracıya konu hakkında tebligat yapılmış veya adresinde bulunmadığından tebligatın yapılamamış olması kaydıyla kiralayana tek taraflı olarak kiralananı kiracıya devir ile ilgili her türlü işlemi yapabilir. Bu kapsamda mülkiyeti devir işlemi ile ilgili kiralayana tarafından yapılan tek taraflı talepler ilgili sicil tarafından yerine getirilir.

GEREKÇE: Kiralayanın kiracıya sağladığı finansmanın en önemli teminatı bizzat finansal kiralamaya konu maldır. Bu itibarla, sözleşme süresince malların zilyetliğinin kiracıda bulunmasına karşın, mülkiyetinin finansal kiralama şirketinde bulunması, finansal kiralama şirketi için bir nevi teminat teşkil etmektedir. Bu nedenle, madde ile, sözleşme süresince kira konusu malın kiralayana ait olacağı belirtilmiştir. Ancak, kiracının sözleşme sonunda söz konusu malların mülkiyetini kazanması, sözleşmede hüküm olması şartıyla mümkün kılınmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 23 üncü maddesi; sözleşmede karara varılmış olmak şartıyla sözleşme sonunda, kiracının alım hakkının bulunmasına rağmen ilgili taşınır malı kendi adına tescil ettirmemesi durumunda taşınır malın vergi ve cezalardan kaynaklanabilecek borçlarından kiralayana sorumlu tutulmasını önlemek amacıyla tescil ve devir işleminin belirli şartlarla tek taraflı olarak kiralayana tarafından yaptırılabilmesine imkân verecek yeni bir fıkranın eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

TARAFLARIN HAK VE BORÇLARI

Madde 24- (1) Kiracı, sözleşme süresince finansal kiralama konusu malın zilyedi olup, sözleşmenin amacına uygun olarak her türlü faydayı elde etme hakkına sahiptir.

(2) Kiracı, finansal kiralama konusu malı sözleşmede öngörülen şart ve hükümlere göre itinayla kullanmak zorundadır.

(3) Sözleşmede aksine hüküm yok ise kiracı, malın her türlü bakımından ve korunmasından sorumlu olup, bakım ve onarım masrafları kiracıya aittir.

(4) Kiralama konusu malın sigorta ettirilmesi zorunludur. Malın kimin tarafından sigorta ettirileceği sözleşmede gösterilir. Sigorta primleri kiracı tarafından ödenir.

(5) Malın sözleşme süresi içinde hasar ve ziyayı sorumluluğu kiracıya aittir. Bu sorumluluk ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlıdır ve aşan kısım kiracı tarafından karşılanmak zorundadır.

(6) Kiracının seçimi ve talebi üzerine üçüncü kişiden sağlanan malın ayıplı olmasından kiralayan sorumlu tutulamaz. Aynı hüküm, malın bizzat kiracıdan sağlanması hâlinde de uygulanır.

GEREKÇE: Tarafların hak ve borçları finansal kiralama işlemlerinin özellikleri göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir. Madde ile, kiracının malın ekonomik mülkiyetine sahip olarak bundan her türlü yarar elde etme yetkisini haiz kılınması sebebiyle, malın bütün onarım ve bakımının kendisine ait bulunması, öte yandan finansal kiralama şirketinin menfaati gereğince malı itinayla kullanması gerekli görülmüştür.

Malın, finansal kiralama şirketi için teminat niteliğinde olması nedeniyle, teminat değerinin korunması amacıyla sigorta ettirilmesi zorunlu tutulmuş, sigortanın kimin tarafından sigorta ettirileceği hususu tarafların iradesine bırakılmış ve sigorta primlerinin kiracı tarafından ödeneceği öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 24 üncü maddesi; kiracının seçimi ve talebi üzerine üçüncü kişilerden sağlanan malın ayıplı olması ve malın kasıtlı bir şekilde, kiralayana zarar vermek amacıyla, teslim alınmayarak kiralayanın sorumlu tutulmasına yol açabilecek hükmün madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

MALIN KİRACIYA TESLİM EDİLMEMESİ

Madde 25- (1) Finansal kiralama konusu malın, kiralayanın malın imalatçısı veya satıcısı ile zamanında sözleşme yapmaması veya gerekli ödemeyi zamanında yerine getirmemesi veya kiralayanın kusur ve ihmalden kaynaklanan diğer sebepler ile kiracıya teslim edilmemesi hâlinde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 123, 125 ve 126 ncı madde hükümleri uygulanır.

GEREKÇE: Madde ile, üçüncü kişilerden temin edilecek finansal kiralama konusu malların, finansal kiralama şirketince zamanında sözleşme yapılmaması, gerekli ödemelerin zamanında yapılmaması veya kiralayanın kusur ve ihmalden kaynaklanan sebepler ile kiracıya tesliminin gecikmesinin hukuki sonuçları düzenlenmiştir.

GENEL KURULDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: (1 numaralı fıkra değiştirilmiştir.) Kanun Tasarısının komisyon çalışmaları sırasında mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu yürürlükte bulunduğundan, anılan Kanun Tasarısında yukarıda yer alan maddede yapılan atfın mer'i 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamında güncellenmesi gereği hasil olmuştur.

ZİLYEDLİĞİN VE KİRACILIK SIFATININ DEVRİ

Madde 26- (1) Kiracı, kiracılık sıfatını veya sözleşmeden doğan hak veya yükümlülüklerini, kiralayandan yazılı izin almak kaydıyla devredebilir. Bu devir nedeniyle finansal kiralama sözleşmesinde yapılan kiracı değişikliği, ilgisine göre 21 inci veya 22 nci madde çerçevesinde tescil edilir veya şerh olunur.

(2) Konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracı, kiralayana bilgi vermek, diğer finansal kiralama

işlemlerinde ise sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla finansal kiralama konusu malın zilyetliğini bir başkasına devredebilir.

GEREKÇE: Madde ile, finansal kiralama şirketini koruma amacıyla finansal kiralamaya konu malın zilyedliğinin ve kiracılık sıfatının devri belli şartlara bağlanmıştır. Maddede, bu şartlar, kiralayanın yazılı izninin olması, finansal kiralamaya konu malın ya da hakkın ilgili olduğu sicile tescil edilmesi veya serh olunması, konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracının kiralayana bilgi vermesi ve diğer finansal kiralama işlemlerinde sözleşmede konuya ilişkin hüküm bulunması olarak sayılmıştır.

MÜLKİYETİN DEVRİ

Madde 27- (1) Sözleşmede aksi öngörülmemişse kiralayan, malın mülkiyetini bir üçüncü kişiye devredemez. Sözleşmede bu yetkinin tanınması hâlinde, devir, ancak başka bir kiralayana yapılabilir. Devralan, sözleşme hükümlerine uymak zorundadır. Devrin kiracıya karşı geçerli olması onun haberdar edilmesine bağlıdır.

GEREKÇE: Maddede, kiraya konu malın mülkiyetinin finansal kiralama şirketince bir üçüncü kişiye devri düzenlenmiştir. Kural olarak, kira konusu malın mülkiyetinin üçüncü kişilere devredilemeyeceği benimsenmiş ancak bunun aksinin sözleşmede kararlaştırılabileceği kabul edilmiştir. Fakat finansal kiralama işleminin, mutlaka bir finansal kiralama şirketi aracılığıyla sürdürülmesi ilkesi benimsendiğinden, bu devrin de bir finansal kiralama şirketine yapılabileceği öngörülmüş, ayrıca, mülkiyetin devriyle beraber devredenin sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerinin devralana geçeceği hükme bağlanmıştır.

Madde ile, devir dolayısıyla kiracının zarara uğramasının önlenmesi amacıyla devrin kiracıya bildirilmesi şartı getirilmiştir.

KİRACININ İFLASI VEYA İCRA TAKİBİNE UĞRAMASI

Madde 28- (1) Kiracının iflası hâlinde, iflas memuru, 2004 sayılı Kanununun 221 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre büro teşkilinden önce, finansal kiralama konusu malların tefrikine karar verir. İflas memurunun bu kararna karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(2) Kiracı aleyhine icra yoluyla takip yapılması hâlinde, icra memuru, finansal kiralama konusu malların takibin dışında tutulmasına karar verir. İcra memurunun kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(3) Bu itirazlar, icra mahkemesince en geç bir ay içinde karara bağlanır.

GEREKÇE: Madde ile, kira konusu malın mülkiyetinin, finansal kiralama şirketine ait olduğundan hareketle, bu malların iflas masasına girmeyeceği veya takip dışında tutulacağı hükme bağlanmıştır. Ancak alacaklıların da menfaatlerini koruyabilmek için, iflas veya icra memurunun kararına karşı itiraz hakkı tanınmıştır. Finansal kiralama işleminin özelliği gereği, itirazın süratle karara bağlanmasını sağlamak üzere, icra mahkemesince itirazların en geç bir ay içinde karara bağlanması öngörülmüştür.

KİRALAYANIN İFLASI VEYA İCRA TAKİBİNE UĞRAMASI

Madde 29- (1) Kiralayanın iflası hâlinde sözleşme, kararlaştırılan sürenin sonuna kadar iflas masasına karşı geçerliliğini sürdürür.

(2) Kiralayan aleyhine icra yoluyla takip yapılması hâlinde finansal kiralama konusu mallar sözleşme süresi içinde haczedilemez.

GEREKÇE: Madde ile, finansal kiralama şirketinin iflası veya icra takibine uğraması halinde, kiracının ekonomik mülkiyete dayalı menfaatlerini koruyabilmek amacıyla finansal kiralama şirketinin iflasına rağmen sözleşmenin süresi sonuna kadar devam edeceği kabul edilmiştir. Ayrıca, kiralayanın borcundan dolayı bu süre zarfında finansal kiralamaya konu malın haczedilemeyeceği öngörülmüştür.

SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİ

Madde 30- (1) Sözleşmede aksi kararlaştırılmadıkça, sözleşme süresinin dolması, kiracının iflası, ölümü veya fiil ehliyetini kaybetmesi hâllerinde kendiliğinden sona erer.

(2) Kiracının tasfiye sürecine girmesi veya tasfiyeye girmeksizin finansal kiralama konusu malın tahsis edildiği işletmesini tasfiye etmesi hâlinde kiracının talebi üzerine sözleşme aksine hüküm yoksa sözleşme, süresinden önce feshedilebilir.

(3) Sözleşmenin taraflarından her biri sürenin bitiminden en az üç ay önce bildirmek kaydıyla, mevcut veya yeni şartlar ile sözleşmenin uzatılmasını talep edebilir. Sözleşmenin uzatılması tarafların anlaşmasına bağlıdır.

GEREKÇE: Sözleşmede aksi kararlaştırılmadıkça, sözleşme süresinin dolması, kiracının iflası, ölümü veya fiil ehliyetini kaybetmesi hallerinde kendiliğinden sona ereceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, kiracının tasfiye sürecine girmesi veya tasfiyeye girmeksizin finansal kiralama konusu mal veya hakkın tahsis edildiği işletmesini tasfiye etmesi halinde kiracının talebi üzerine, sözleşmede aksine hüküm bulunmaması durumunda, sözleşmenin süresinden önce feshedebileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, sözleşmenin taraflarından her biri sürenin bitiminden en az üç ay önce bildirmek kaydıyla, mevcut veya yeni şartlar ile sözleşmenin uzatılmasını talep edebileceği ve sözleşmenin uzatılmasının tarafların anlaşmasına bağlı olduğu hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞMENİN İHLALI

Madde 31- (1) Kiralayan, finansal kiralama bedelini ödemede temerrüde düşen kiracıya verdiği otuz günlük süre içinde de bu bedelin ödenmemesi hâlinde, sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, sözleşmede, süre sonunda mülkiyetin kiracıya geçeceği kararlaştırılmış ise, bu süre altmış günden az olamaz. Bir yıl içinde sözleşmede yer alan kira bedellerinden üçünü veya üst üste ikisini zamanında ödememesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmeler kiralayan tarafından feshedilebilir.

(2) Taraflardan birinin sözleşmeye aykırı harekette bulunduğu

hâllerde, bu aykırılık nedeniyle diğere tarafın sözleşmeyi devam ettirmesinin beklenemeyeceği durumlarda sözleşme feshedilebilir.

(3) Kiracı ve kiralayan arasında finansal kiralama sözleşmesi ile ilgili ihtilaflarda, mahkemece finansal kiralama konusu malın ihtiyati tedbir kararı alınarak kiralayana veya üçüncü bir kişiye bırakılması durumunda kiralayan, mahkemeye malın rayiç değeri kadar teminat yatırmak suretiyle mal üzerinde tasarruf edebilir. Şu kadar ki; sözleşmenin feshinin haksız olduğuna karar verilmesi hâlinde kiralayan, kiracının zararını tazminle yükümlüdür.

GEREKÇE: Madde ile, sözleşme bedelinin ödenmemesi nedeniyle sözleşmenin feshi düzenlenmiştir.

Maddede, kiracının kira bedelini ödemede temerrüde düşmesi halinde, kiralayanın sözleşmeyi ancak kiracıya verdiği otuz günlük süre sonunda feshedebileceği hükme bağlanmıştır. Bu süre, mülkiyetin sözleşme sonunda kiracıya geçeceğinin kararlaştırılmış olması durumunda ise altmış gün olarak öngörülmüştür. Ayrıca, bir yıl içinde kira bedellerinden ikisinin zamanında ödenmemesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmelerin, kiralayan tarafından feshedilebileceği hükme bağlanmıştır.

Kiracı ve kiralayan arasında finansal kiralama sözleşmesi ile ilgili ihtilaflarda, mahkemece finansal kiralama konusu malın ihtiyati tedbir kararı alınarak kiralayana veya üçüncü bir kişiye bırakılması durumunda kiralayanın mahkemeye malın rayiç değeri kadar teminat yatırmak suretiyle mal üzerinde tasarruf edebilmesi öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 31 inci maddesi; uygulamaya esneklik kazandırılması amacıyla kira bedellerinden bir yıl içinde ancak üçünün veya üst üste ikisinin ödenmemesi halinde sözleşmelerin kiralayan tarafından feshedilebilmesine imkan sağlayan bir ibarenin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI

Madde 32- (1) Sözleşme sona erdiğinde, sözleşmeden doğan satın alma hakkını kullanmayan veya bu hakkı bulunmayan kiracı finansal kiralama konusu malı derhâl geri vermekle mükelleftir.

GEREKÇE: Madde ile, sözleşmenin sona ermesinin sonuçları düzenlenmiştir. Bu durumda malın derhal kiralayana geri verilmesi gerekmektedir. Sözleşme süresi sonunda kiracıya malı satın alma hakkı tanınmışsa, bu hakkın kullanılmasıyla beraber taraflar arasında bir satım ilişkisi doğacak ve bunun sonunda mala zilyet durumunda bulunan kiracı malın mülkiyetini iktisap edecektir.

SÖZLEŞMENİN FESHİNİN SONUÇLARI

Madde 33- (1) Sözleşmenin kiralayan tarafından feshi ile 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca kiracı tarafından feshi hâllerinde, kiracı malı iade ile yükümlüdür. İade edilen malın üçüncü kişilere satılması hâlinde sözleşmede aksi bir değer kararlaştırılmadıkça satış bedelinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından düşük olması durumunda aradaki fark kiracı tarafından kiralayana ödenir. Sözleşmede aksi bir değer kararlaştırılmadıkça iade edilen malın satış bedelinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından yüksek olması durumunda aradaki fark kiralayan tarafından kiracıya ödenir. İade alınan malın üçüncü kişilere finansal kiralama yöntemiyle kiralınması hâlinde de aynı esaslar uygulanır.

(2) Sözleşme kiracı tarafından feshedilirse kiracı malı geri vermekle beraber uğradığı zararın tazminini, kiralayandan talep edebilir.

(3) Sözleşmeden kaynaklanan borçlara karşılık teminat olarak alınan ipoteklerin paraya çevrilmesinde 2004 sayılı Kanununun 150/1 maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Kiracının bu Kanunda belirtilen süreler içinde borcunu ödemesinden dolayı kiralayan tarafından noter aracılığıyla kiracı-

ya gönderilen fesih ihtarnameleri hakkında 2004 sayılı Kanunun 68/b maddesi hükümleri uygulanır.

GEREKÇE: Madde ile, sözleşmenin kiralayan tarafından feshi ile 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca kiracı tarafından feshi hallerinde, kiracının malı iade ile yükümlü olduğu; iade edilen malın sözleşmenin feshi tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralanın bunu aşan zararı toplamından düşük olması durumunda aradaki farkın kiracı tarafından kiralayana ödeneceği; kiralayana iade edilen malın sözleşme tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından yüksek olması durumunda ise aradaki farkın kiralayan tarafından kiracıya ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Böylelikle doktrinde de sıklıkla ifade edilen mülga hükmün kiralayan lehine yarattığı menfaat dengesizliğinin bertaraf edilmesi amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, sözleşmenin kiracı tarafından feshedilmesi durumunda, malın geri verilmesi ile birlikte uğranılan zararın tazmininin kiralayandan talep edilebileceği ve sözleşmeden kaynaklanan borçlara karşılık teminat olarak alınan ipoteklerin paraya çevrilmesinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 150/1 maddesi hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, kiracının Kanunda belirtilen süreler içinde borcunu ödememesinden dolayı kiralayan tarafından noter aracılığıyla kiracıya gönderilen fesih ihtarnameleri hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68/b maddesi hükümlerinin uygulaması öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarrufların 33 üncü maddesi; finansal kiralama sözleşmesinin kiralayan veya kiracı tarafından feshi hallerinde, taraflarca ödenecek tutarın belirlenmesinde, malın derhal iade edilmemesinin neden olabileceği değer değişiklikleri ile fesih tarihinde malın değerinin belirlenmesinde yaşanabilecek güçlüklerin ve bunun doğuracağı ihtilafların önüne geçilmesi amacıyla iade edilen malın üçüncü kişilere satılması halinde iade edilen malın sözleşmenin feshi tarihindeki değeri yerine satış bedelinin esas alınmasını, tutarın sözleşmede taraflarca mutabık kalınacak farklı bir

şekilde belirlenmesine imkân tanınmasını, malın satılmaması ve yeniden kiralınması durumunda, tutarın belirlenmesinde satış bedelinin yerine yeniden finansal kiralama bedelinin esas alınmasını temin edecek şekilde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

UYGULANMAYACAK HÜKÜMLER

Madde 34- (1) Sözleşme hakkında 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 764, 765, 766 ncı maddeleri ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısım Birinci Bölüm Dördüncü Ayırımında yer alan “Kısmi Ödemeli Satışlar”a ilişkin hükümleri ile İkinci Kısım Dördüncü Bölüm İkinci Ayırımında yer alan “Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları”na ilişkin hükümleri uygulanmaz.

GEREKÇE: Sözleşmenin niteliğiyle bağdaşmadıkları için, sözleşmeye uygulanmaması gereken hükümler tereddütleri ortadan kaldırmak amacıyla maddede açıkça belirlenmiştir.

GENEL KURULDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Kanun Tasarısının komisyon çalışmaları sırasında mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu yürürlükte bulunduğundan, anılan Kanun Tasarısında yukarıda yer alan maddede yapılan atfın mer’i 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamında güncellenmesi gereği hasıl olmuştur.

TEŞVİK

Madde 35- (1) Yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi hâlinde kiralayan, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması hâlinde uygulanan teşviklerden yararlanır. Finansal kiralama şirketinin teşvik belgesi ile ilgili sorumluluğu, kendisine devri gerçekleşen kısmı ile sınırlıdır.

GEREKÇE: Madde ile; yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi halinde kiralayanın, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması halinde uygulanan teşviklerden yararlanacağı hükme bağlanmıştır.

GÜMRÜGE DAİR HÜKÜMLER

Madde 36- (1) Yabancı şirket ile kiracı arasında akdedilen sözleşmeye göre getirilen mallara gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler bakımından aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Satın alma hakkı bulunmayan bir sözleşmeye dayanarak veya bu hak bulunsa dahi teşvik belgesinde gümrük muafiyetinden yararlanmasını öngörülmemiş malların Türkiye'ye girişinde, gümrük mevzuatının süre kısıtlaması hariç, sözleşme süresine bağlı olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun geçici ithalat rejimine dair hükümleri uygulanır. Sözleşme süresi sonunda kesin ithalatın yapılmaması ve finansal kiralama konusu malların kiralayana iade edilmek üzere yurt dışına çıkarılmak istenmesi hâlinde daha önce alınan teminat 4458 sayılı Kanun hükümlerine göre çözülür.

b) Sözleşme süresi sonunda finansal kiralama konusu malların kesin ithalatının yapılması hâlinde gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki cari kur ve 4458 sayılı Kanunun eşyanın gümrük kıymetine ilişkin hükümlerine göre belirlenecek kıymet üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri ve ek mali yükümlülükler tahakkuk ve tahsil olunur.

GEREKÇE: Madde ile, kiralayanın yabancı olması halinde gümrük muafiyetinden yararlanma şartları ve esasları belirlenmiştir.

İSTİSNALAR VE VERGİ NİSPETİNİN TESPİTİ

Madde 37- (1) Finansal kiralama sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kâğıtlar ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, bu kâğıtlarla ilgili yapılacak işlemler harçtan müstesnadır.

(2) Satıp geri kiralama yöntemi ile yapılan kiralama sözleşmeleri kapsamında kiralanmış taşınmazların sözleşme süresi sonunda kiracı adına tapuya tescili tapu harcından müstesnadır.

GEREKÇE: Madde ile, finansal kiralama sözleşmesinin her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulması öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 37 nci maddesi; birinci fıkrasında yer alan istisna hükümlerine açıklık kazandırılması amacıyla istisna kapsamındaki kağıt ve işlemlerin açıkça belirtilmesi; satıp geri kiralama şeklindeki finansal kiralama işlemine konu taşınmazların sözleşme suresi sonunda kiracı adına tapuya tescil işleminin harçtan istisna tutularak mükerrer tapu harcı ödenmesinin önlenmesini teminen maddeye ikinci fıkra olarak yeni bir fıkranın eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM | FAKTORİNG VE FİNANSMAN

FAKTORİNG SÖZLEŞMESİ

Madde 38- (1) Faktoring sözleşmesi; mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilen alacaklar ile Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilebilen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir almak suretiyle, faktoring şirketinin müşterisine sağladığı tahsilat, borçlu ve müşteri hesaplarının tutulmasının yanı sıra finansman veya faktoring garantisini fonksiyonlarından herhangi birini ya da tümünü içeren sözleşmedir.

(2) Faktoring sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

GEREKÇE: Madde ile, faktoring işlemlerinde devralınacak alacakların, gerçek ticari ilişkilerden kaynaklanması amaçlandığından, faktoring sözleşmesi, sadece Kanunda belirtilen fatura tanımı kapsamındaki belgelere dayalı doğmuş veya doğacak alacakların devrini öngören sözleşme olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, faktoring sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunlu tutulmuş, aynı faturaya dayalı olarak birden fazla faktoring sözleşmesinin düzenlenemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 38 inci maddesi; faktoring şirketleri tarafından devir alınacak doğacak alacaklara ilişkin usul ve esasların Kurulca belirlenmesinin, ayrıca faktoring işleminin fonksiyonlarının Kanunda tanımlanmasının uygun olacağı gerekçesiyle birinci fıkrada değişiklik yapılması, üçüncü fıkrada yer alan hüküm geliştirilerek 9 uncu maddeye ilave edildiğinden söz konusu fıkranın madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

FİNANSMAN SÖZLEŞMESİ

Madde 39- (1) Finansman sözleşmesi, her türlü mal veya hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim veya temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşmedir. Kredi geri ödemeleri, adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılır.

(2) Finansman şirketlerinin, kredilendirecekleri mal veya hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı şekilde genel bir sözleşme yapmaları zorunludur.

(3) Finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

GEREKÇE: Madde ile; finansman sözleşmesi, her türlü mal ve hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim ve temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşme olarak tanımlanmış, kredi geri ödemelerinin, adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılacağı belirtilmiştir.

Finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunlu kılınmış, buna ilave olarak, finansman şirketlerinin kredilendirecek mal ve hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı genel bir sözleşme yapmaları gerekliliği hükme bağlanmıştır.

BEŞİNCİ KISIM | BİRLİK

BİRİNCİ BÖLÜM | BİRLİK

FINANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FINANSMAN ŞİRKETLERİ BİRLİĞİ

Madde 40- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği kurulur.

(2) Şirketler faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Birliğe üye olmak zorundadır.

GEREKÇE: Madde ile, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasını, meslek faaliyetlerin kolaylaştırılmasını, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesinin sağlanmasını, meslek mensuplarının birbirleriyle ve müşterilerle olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hâkim kılınmasını, meslek disiplini ile ahlakın korunmasını teminen oluşturulan ve üyeliğin zorunlu kılındığı Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulmuştur.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 40 ıncı maddesi; bu Kanunla ilk kez oluşturulacak olan Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliğinin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde kurulması amacıyla birinci fıkranın başına "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde" ibaresi eklenmesi ve "kurulmuştur" ibaresinin "kurulur" olarak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 40 ıncı maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, Beşinci Kısım ve Birinci Bölüm başlıkları ile 40 ıncı maddede buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

BİRLİĞİN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 41- (1) Birlik;

a) Mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerin birlik ve dayanışmasını artırmak, eğitim, tanıtım ve araştırma faaliyetlerinde bulunmakla,

b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamakla,

c) Üyelerinin uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemekle,

ç) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmakla,

d) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla,

e) Üyelerin ilan ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarı itibarıyla tespit etmekle,

f) Üyelerinin ortak menfaatlerini ilgilendiren konularda yönetim kurulu kararına istinaden dava açmakla,

g) Üyeleri arasında ortak projelere ilişkin iş birliğini temin etmekle,

ğ) Bu Kanunda sayılan diğer görevleri yerine getirmekle, görevli ve yetkilidir.

GEREKÇE: Madde ile; birlikler, mesleğin gelişimini sağlamak, meslek ilkelerini belirlemek suretiyle, üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak, üyelerinin uyacakları meslekî ilke ve standartları belirlemek, ilgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine

duyurmak, üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak, üyelerin ilân ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarları itibarıyla tespit etmekle görevli ve yetkili kılınmışlardır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 41 inci maddesi; birliklerin görev ve yetkilerinin artırılması amacıyla madde metnine (f), (g) ve (ğ) bentlerinin eklenmesi ve madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Ait Komisyon metninin 41 inci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin başlığında ve birinci fıkrasında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

ORGANLAR VE STATÜ

Madde 42- (1) Birlik organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az on beş gün önce seçimlere katılacak üyeleri ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar; bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık sayım ilkelerine göre yapılır. Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itiraz hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

(2) Birliğin statüsünde yapılacak değişiklikler Birliğin görüşünü alarak Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla

yürürlüğe konulur. Üyeler, Birliğin statüsüne ve Birlik tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır. Birlik giderleri, statü gereğince tespit olunan oy sayısına göre üyelere dağıtılır. Üyeler, kendilerine düşen masraf paylarını statüde belirtilen süre içinde yatırmak zorundadır. Masraf iştirak payları belirlenen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Masraf iştirak paylarının ödenmesine dair kararlar 2004 sayılı Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(3) Birliğin aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyelerine Birlik yönetim kurulunca bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

GEREKÇE: Madde ile; birliklerin organ seçimleri, statülerinin belirlenmesi, gelir ve giderleri ile üyelerine uygulayabilecekleri disiplin cezalarına ilişkin hükümler ihdas edilmiş ve birliklerin üyelerine uygulayabilecekleri ceza miktarı belirlenmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 42 nci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, madde metninde bu doğrultuda değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

MERKEZİ FATURA KAYDI

Madde 43- (1) Faktoring şirketleri ile bankalar, fatura bilgileri de dâhil olmak üzere devir aldıkları alacaklarla ilgili bilgileri Risk Merkezi nezdinde veya Birliğin uygun göreceği bir şekilde toplulaştırırlar. Bilgilerin paylaşımına ilişkin usul ve esaslar Birlik tarafından belirlenir.

GEREKÇE: Madde ile; faktoring işlemlerine konu edilen alacakların, gerçekleşmiş bir ticari faaliyetten doğmuş olmasını ve aynı faturaya dayalı alacakların birden fazla faktoring işlemine konu edilememesini teminen bir Fatura Merkezi Kayıt Sisteminin kurulması öngörülmüştür. Sistemin

etkinliğini sağlamak için, faktoring şirketleri ile bankaların, faktoring sözleşmesi düzenlenmeden ilgili faturayı sistemden kontrol etmesi, faturanın mükerrerlik oluşturulmaması halinde faktoring sözleşmelerinin imzalanmasını müteakip ilgili faturaların seri numaralarının Faktoring Şirketleri Birliğine gönderilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 43 üncü maddesi;

- “Fatura Merkezi Kayıt Sistemi” olan madde başlığının “Merkezi Fatura Kaydı” olarak değiştirilmesi,
- birinci fıkrasının 5411 sayılı Kanuna göre kurulan Risk Merkezi bünyesinde veya Faktoring Şirketleri Birliğinin uygun göreceği başka bir şekilde temlik alınan alacaklarla ilgili fatura bilgileri ve diğer bilgilerin toplulaştırılması ve bilgilerin paylaşımına ilişkin usul ve esasların Faktoring Şirketleri Birliğince belirlenmek üzere değiştirilmesi,
- ikinci ve üçüncü fıkraların madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 43 üncü maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, maddenin başlığında ve birinci fıkrasında buna uygun değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

ALTINCI KISIM | CEZAI HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM | İDARİ PARA CEZALARI

İDARİ PARA CEZALARI

Madde 44- (1) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle şirketlere bu Kanunun;

a) 8 inci maddesine aykırılık hâlinde üç bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendine aykırılık hâlinde, on bin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan tutarın on katına kadar,

c) 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı işlem yapılması hâlinde on bin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan işlem tutarının beş katına kadar,

ç) 11 inci maddesinin ikinci veya beşinci fıkrasına aykırılık hâlinde bin Türk Lirasından üç bin Türk Lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesine aykırı şekilde atama yapılması hâlinde iki bin Türk Lirasından sekiz bin Türk Lirasına kadar ve cezanın tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde, bu sürenin bitiminden itibaren geçen her gün için verilmiş olan cezanın yüzde onu tutarında,

e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırılık hâlinde, iki bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar,

f) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak şirketin mali büyüklüklerini önemli ölçüde etkileyen veya önemli ölçüde etkilememekle birlikte süreklilik arz eden uygulamalar yapılması hâlinde iki bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar,

g) 14 üncü maddesinin dördüncü veya beşinci fıkrasına aykırılık hâlinde, iki bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar,

ğ) 15 inci maddesine istinaden çıkarılan düzenlemelerde yer alan sınırlamalara aykırılık hâlinde, on bin Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde birine kadar,

h) 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bildirim yapılması hâlinde, bin Türk Lirasından üç bin Türk Lirasına kadar,

i) 16 ncı maddesine göre ayrılması gereken karşılıkların tesis edilmemesi hâlinde, bin Türk Lirasından az olmamak üzere, ayrılması gereken karşılık tutarının binde ikisine kadar; üç aydan az olmamak üzere Kurumca verilecek süre içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde ise, tesis edilmeyen karşılık tutarının yüzde üçü oranında,

ii) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık hâlinde, iki bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar,

iii) 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına, 22 nci maddesinin birinci veya ikinci fıkrasına, 38 inci maddesinin ikinci fıkrasına ve 39 uncu maddesinin ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık hâlinde, bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar, idari para cezası uygulanır.

(2) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık hâlinde beş bin Türk Lirasından on beş bin Türk Lirasına kadar,

b) 11 inci maddesinin birinci, ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık hâlinde bin Türk Lirasından üç bin Türk Lirasına kadar,

c) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık hâlinde iki bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar, idari para cezası uygulanır.

(3) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, ilgili maddelerine göre Kurul ve Kurum tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemeler ile Kurum tarafından verilen talimatlara uyulmaması hâlinde, beş bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

GEREKÇE: Madde ile, Kanunun şube ve temsilciliklere, şirketlerin yapama-

yacakları iş ve işlemlere, pay edininim ve devirlerine, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları, şube yöneticileri ve temsilcilerine, muhasebe, raporlama ve bağımsız denetime, koruyucu düzenlemelere, karşılıklara, bilgi verme ve denetime, sözleşmenin konusuna, sözleşmenin şekli ve tesciline, faktoring sözleşmesi ile finansman sözleşmesine ilişkin maddelerine aykırı durumlar için idari para cezaları öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 44 üncü maddesi;

- maddenin kapsamı hususunda belirsizlik oluşturduğu gerekçesiyle birinci fıkrada yer alan “ve ilgililere” ibaresinin madde metninden çıkarılması,
- şirketlere, Kanunda belirtilen koşullara aykırı olarak kullandıkları nakdi ve gayri nakdi kredilere ilişkin idari para cezaları getirilmesinin, ayrıca Kanunun hükümlerine aykırılık halinde şirket tüzel kişiliği ve aykırılığın sorumlusu olan ilgili gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacak idari para cezalarının ayrı ayrı belirtilmesinin uygun olacağı düşünüülerek birinci fıkranın (a) bendinin madde metninden çıkarılması ve diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesi;
- (b) bendinin redaksiyona tabi tutulması,
- (c) bendinde yer alan 9 uncu maddenin birinci fıkrası ile yasaklanan faaliyetlerde bulunulması halinde verilecek elli bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar olan ceza tutarının değiştirilerek aynı maddenin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendine aykırılık halinde, on bin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan tutarın on katına kadar olarak değiştirilmesi;
- (ç) bendinde yer alan “üç” ifadesinin 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına aykırı işlemler için öngörülen ceza miktarının artırılmasını teminen “beş” olarak değiştirilmesi;
- (d) bendinde yer alan “birinci” ve “üçüncü” ibarelerinin madde metninden çıkarılarak madde metninin redaksiyona tabi tutulması;
- Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde iki

bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar olacak şekilde idari para cezası yaptırımı öngören yeni bir (e) bendinin ihdas edilmesi;

- *(f) bendindeki “birinci” ibaresinin “üçüncü” olarak değiştirilerek 14 üncü maddenin cezai yaptırım öngörülen fıkrasının değiştirilmesi;*
- *(g) bendinde yer alan “ikinci ve üçüncü fıkralarına” ifadesinin “dördüncü veya beşinci fıkrasına” şeklinde değiştirilmesi;*
- *anlatıma açıklık kazandırılması açısından (h), (ı), (i) ve (j) bentlerinde değişiklikler yapılması;*
- *(k) bendinin madde metninden çıkarılması; gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak olan idari para cezalarını belirten yeni bir ikinci fıkra ihdas edilerek mevcut ikinci fıkranın üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmesi ve “bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar” olarak öngörülen idari para cezasının “beşbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar” uygulanması şeklinde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.*

SAVUNMA HAKKI VE KAPATMA KARARI

Madde 45- (1) İdari para cezalarının uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin savunması alındıktan sonra karar verilir. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

(2) Bu Kanunun 8 inci maddesi hükümlerine aykırı olarak yurt içinde açılan şubeler hakkında, 44 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanmakla birlikte, bunlar Kurumun talebi üzerine valiliklerce geçici veya sürekli kapatılır.

GEREKÇE: Madde ile, idari para cezalarının uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin savunması alındıktan sonra karar verileceği, savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiğinin kabul edileceği hükme bağlanmıştır. Kanunun 8 inci maddesine aykırı hareket edenler hakkında ilgili hükmü uyarınca idari para cezası uygulanmakla birlikte, Kurumun talebi üzerine valiliklerce bunların işyerlerinin geçici veya sürekli olarak kapa-

tılacağı hüküm altına alınmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 45 inci maddesi; şirketlerin şube dışında teşkilatlanmaya gitmesi Kanun Tasarısının 8 inci maddesinde yasaklandığından, bu maddede yer alan temsilcilik ibaresinin madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Ait Komisyon metninin 45 inci maddesi; ikinci fıkrasında sehven "(b) bendi" olarak geçen ibarenin "(a) bendi" olarak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM | SUÇLAR

İZİNSİZ FAALİYETTE BULUNMAK

Madde 46- (1) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın finansal kiralama, faktoring ve finansman faaliyetlerinde bulunan kişiler, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun yararına olarak işlendiği tüzel kişi hakkında tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir. Ayrıca, bu suçun bir iş yeri bünyesinde işlenmesi hâlinde bu iş yerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(2) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilan ve reklamlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda şirket gibi faaliyet gösterdikleri izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan kişiler, üç aydan bir yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu iş yerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara aykırılık hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine, sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece iş yerlerinin faaliyetleri ve reklamları

geçici olarak durdurulur, ilanları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararıyla kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

GEREKÇE: Madde ile, esasen iki ayrı grup suçun tanımlandığı görülmektedir. Maddedeki iki suçun da ön şartı gerekli izinlerin alınmaması olarak tespit edilmiştir. Suçlardan birinci grup gereken izinler alınmaksızın finansal kiralama, faktoring veya finansman işlemlerinin yapılması, ikinci grup ise söz konusu izinler alınmaksızın bu işlemlerin yapıldığı izleniminin uyandırılmasıdır.

Birinci fıkrada suçun tamamlanmış hâli düzenlenmiş, ikinci fıkrada suçun hazırlık hareketleri aşamasında kalmış hâlinin de cezai müeyyideye tabi tutulması öngörülmüştür. Nitelikleri açısından farklı oldukları için ceza miktarları da değişik olarak belirlenmiştir.

Suçla ilişkin olarak Kanunda, işyerinin kapatılması, ilân ve reklâmlarının durdurulması ya da toplatılması, hem kolluk tedbiri olarak hem de müeyyide olarak öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 46 ncı maddesi;

- izinsiz finansal kiralama, faktoring ve finansman faaliyetinde bulunan kişiler için öngörülen adli cezaların Türk Ceza Kanununun 241 inci maddesiyle uyumunun sağlanması ve 242 nci maddesinde öngörülen yaptırımları da içerecek şekilde değiştirilmesi;
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşlemleri Hakkında Kanun Hükümünde Karamame ile paralellik sağlanması; ayrıca Kanunda sayılı faaliyetlerin izinsiz olarak yapıldığının tespit edilmesinin adli yaptırımın uygulanması açısından yeterli olacağı düşüncesinden hareketle, "aslen veya fer'an meslek edinerek" ibaresinin birinci fıkraya metninden çıkarılması;
- Türk Ceza Kanununun sistematığı ve Türk Ceza Kanununun 47 nci maddesi ile uyumunun sağlanması amacıyla birinci ve ikinci fıkraya

metninde yer alan "gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri" ibaresinin "kişiler" ibaresiyle değiştirilmesi;

- maddenin birinci ve ikinci fıkralarına aykırılık hallerinde uygulanacak tedbirler hususunda 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa uygun olarak Cumhuriyet Savcılığının talebinin yeterli olacağı düşüncesinden hareketle, üçüncü fıkrada yer alan "Kurumun ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine" ibaresinin "Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine" olarak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

YETKİLİ MERCİLER İLE DENETİM GÖREVLİLERİNCE İSTENEN BİLGİ VE BELGELERİ VERMEMEK VE GÖREVLERİNİ YAPMALARINI ENGELLEMEK

Madde 47- (1) Bu Kanunla yetkilendirilen mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş yüz günden bin beş yüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu Kanunla yetkilendirilen denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişiler iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

GEREKÇE: Madde ile; Kanunla yetkilendirilen mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen ya da denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişiler için adli cezalar öngörülmüştür.

GERÇEĞE AYKIRI BEYANDA BULUNMAK

Madde 48- (1) Şirketin bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine ve mahkemelere verdiği veya yayımladığı belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin beş yüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

GEREKÇE: Madde ile; şirketlerin Kanunda gösterilen merciler ile denetim

görevlilerine ve mahkemelere verdikleri veya yayımladıkları belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler için adli cezalar öngörülmüştür.

KURUMUN BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Madde 49- (1) Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin Kurum tarafından herhangi bir suç unsurunun tespit edilmesi hâlinde Cumhuriyet başsavcılığına bildirimde bulunulur.

GEREKÇE: Madde ile; Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılmasının, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlı olduğu, bu başvurunun muhakeme şartı niteliğinde olduğu ve yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Kurumun başvuruda bulunması hâlinde, Kurumun başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanacağı hüküm altına alınmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 49 uncu maddesi; Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma açılabilmesi için Kurumun başvurusunun aranmasına gerek bulunmadığı, Cumhuriyet Savcılıklarının resen harekete geçmesinin daha uygun bir yaklaşım olacağı düşüncesinden hareketle, maddenin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa uygun hale getirilmesi ve Kurumun Kanunda belirtilen suçlara ilişkin herhangi bir tespitinin olması durumunda, bu durumun Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin 50 nci maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörüldüğünden, birinci fıkranın (b) bendinde bu doğrultuda bir değişikliğin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM | FAALİYET İZİNİN İPTALİ

FAALİYET İZİNİN İPTALİ

Madde 50- (1) Bir şirketin faaliyet izni;

a) Faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içinde faaliyete geçilmemesi,

b) Faaliyet izninin alındığı tarihten itibaren bir ay içinde Birliğe üye olunmaması ve bu yükümlülüğün Kurum tarafından yapılan uyarıdan itibaren bir hafta içinde yerine getirilmemesi,

c) Adres değişikliğinin süresi içinde Kuruma bildirilmemesi ve yapılan yasal tebligata rağmen adresinde bulunulmaması,

ç) Faaliyetlere kesintisiz bir yıl süre ile ara verilmesi,

d) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) veya (ç) bentlerinde yasaklanan faaliyetlerde bulunulması,

e) Faaliyete son verilmesi, hâllerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda, Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararla iptal edilir.

(2) Faaliyet izninin iptaline ilişkin karar ilgili şirkete bildirilir ve Resmî Gazete’de yayımlanır. İptal kararının Resmî Gazete’de yayımlanması ilgililere yapılacak tebligat hükmündedir.

(3) Faaliyet izni iptal edilen şirketin, faaliyetlerini derhâl durdurması ve iptal tarihinden itibaren üç ay içinde genel kurulunu toplayarak, şirket konusu ve unvanını değiştirmek veya tasfiye işlemlerini başlatmak üzere karar alması zorunludur.

GEREKÇE: Madde ile; bir şirketin faaliyet izninin hangi nedenlerle iptal edileceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içerisinde faaliyete geçilmemesi, birliğe süresi içinde üye olunmaması, sisteme giriş payının Kurum hesabına yatırılmaması, adres değişikliğinin süresi içerisinde Kuruma bildirilmemesi, faaliyetlere kesinti-

siz bir yıl süre ile ara verilmesi, bir yıl içinde iki defadan fazla ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunulması, mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplanması, garanti, kefalet ve teminat mektubu verilmesi ve şirketin faaliyetine son vermesi halleri faaliyet izninin iptal edilmesine gerekçe teşkil etmektedir.

Ayrıca, maddede faaliyet izni iptal edilen şirketlerin Kanunda belirtilen faaliyetlerle iştigal edemeyeceği, ticaret unvanlarında, ilan ve reklâmlarında veya işyerlerinde söz konusu işlerle iştigal ettikleri izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamayacakları hükme bağlanmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının 50 nci maddesi;

- Tasarıda şirketler tarafından yatırılacak sisteme giriş payının peşin ödenmesi yönünde değişiklik yapıldığından, taksitli ödemenin yapılmasına ilişkin cezaî yaptırım fıkranın (c) bendinin kaldırılması ve sonraki bentlerin buna göre teselsül ettirilmesi;
- şirketlerin belli limitler ve şartlar dâhilinde garanti, kefalet ve teminat mektubu vermelerine olanak sağlanması amacıyla birinci fıkranın (e) bendinde yer alan "(b) ve (c)" ibaresinin "(a) veya (ç)" olarak değiştirilmesi;
- birinci fıkrasının (f) bendinin madde metninden çıkarılması;
- birinci fıkrasının (g) bendinin redaksiyona tabi tutularak (e) bendi olarak teselsül ettirilmesi;
- ikinci fıkranın son cümlesinin madde metninden çıkarılması,
- dördüncü fıkranın madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

YEDİNCİ KISIM | SON HÜKÜMLER

DEĞİŞTİRİLEN HÜKÜMLER

Madde 51- (1) 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun Tapu ve Kadastro işlemlerinden alınacak harçlar başlıklı (4) sayılı tarifesinin "I-Tapu işlemleri" bölümünün yirminci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir."

g) Satıp geri kiralama yöntemi ile gerçekleştirilen kiralama sözleşmeleri kapsamında kiracı tarafından sözleşme süresi sonunda geri alınmak kaydıyla kiralanan taşınmazların kiralayana satışı sırasında devredenden (Taşınmazın herhangi bir şekilde kiracı tarafından geri alınmamasının tespiti durumunda ilgililerden (a) bendindeki oran ile bu bentteki oran arasındaki farka tekabül eden harç tutarı 213 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi ile birlikte alınır.) Binde 3,96"

(2) Bakanlar Kurulu, Türkiye'de kurulu finansal kiralama, factoring ve finansman şirketleri ve şubelerin ödünç para verme işlemlerinde uygulayacakları azami faiz oranlarını ve diğer menfaatlerinin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir. Bakanlar Kurulu, bu yetkilerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredebilir.

GEREKÇE: (Madde Plan ve Bütçe Komisyonunda eklenmiştir.) Satıp geri kiralama yöntemi ile gerçekleştirilen kiralama sözleşmeleri kapsamında kiralanan taşınmazların kiralayana satışı sırasında düşük oranlı harç uygulanmasını teminen, 492 sayılı Harçlar Kanununun Tapu ve Kadastro işlemlerinden alınacak harçlar başlıklı 4 sayılı tarifesinin "I-Tapu İşlemleri" bölümünün yirminci fıkrasına yeni (g) bendinin eklenmesini öngören bir hükmün "Değiştirilen hükümler" başlığıyla yeni 51 inci madde olarak eklenmesi ve alt komisyon metninin diğer maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

GENEL KURULDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: (2 numaralı fıkra eklenmiştir.) 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesiyle paralel bir hüküm getirilmesi amaçlanmıştır.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

Madde 52- (1) 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 30/9/1983 tarihli ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer kanunlarda, 3226 sayılı Kanun ile 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

GEREKÇE: Madde ile; 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmış ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıfların Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

MEVCUT DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI

Geçici Madde 1- (1) Bu Kanuna göre çıkarılacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar, kaldırılan hükümlere dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda öngörülen düzenlemeler bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

GEREKÇE: Madde ile; Kanun uyarınca çıkarılması gereken düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar geçiş sürecinde doğabilecek mevzuat boşluğunun önlenmesini teminen, bunların düzenleyeceği konulara ilişkin mevcut düzenlemelerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Kanunda öngörülen düzenlemelerin bir yıl içerisinde yürürlüğe konulması öngörülmüştür.

İNTİBAK SÜRESİ

Geçici Madde 2- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren şirketler durumlarını, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendine üç yıl

çinde, 8 inci maddenin birinci ve 13 üncü maddenin ikinci fıkralarına altı ay içinde intibak ettirmek zorundadır. Mücbir sebeplerin bulunması ve Kurulca uygun görülmesi hâlinde bu süreler bir yılı geçmemek üzere uzatılabilir.

(2) 30/4/2012 tarihinden önce Kuruma kuruluş veya faaliyet izni için başvuranlar hakkında birinci fıkra hükümleri uygulanır.

GEREKÇE: Madde ile; şirketlerin yeni tesis edilen hükümlere intibakının sağlanabilmesi için bir geçiş süresi öngörülmüştür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının Geçici 2 nci maddesi; Tasarıda asgari ödenmiş sermaye için belirlenen beş milyon TL'nin yirmi milyon TL'ye yükseltilmesi sebebiyle bu madde için intibak süresinin bir yıldan üç yıla çıkarılması, hâlihazırda faaliyette bulunan şirketlerin mevcut temsilciliklerini kapatması veya şubeye dönüştürmesi ile yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlasının genel müdür için aranan mesleki tecrübe şartını taşıması yükümlülüklerine intibak etmeleri için şirketlere altı aylık bir intibak süresi tanınması şeklinde düzenlemeler yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Alt Komisyon metninin Geçici 2 nci maddesi; 30 Nisan 2012 tarihinden önce Kuruma kuruluş veya faaliyet izni almak üzere başvuranlar açısından herhangi bir haksız rekabete sebebiyet vermemek için, mevcut şirketlere sermayelerini 20 milyon TL'ye yükseltmeleri için öngörülen üç yıllık intibak süresinin 30 Nisan 2012 tarihinden önce başvuruda bulunan şirketler için de uygulanması amacıyla yeni bir fıkranın ikinci fıkra olarak eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

BİRLİK İLE İLGİLİ YÜKÜMLÜLÜKLER

Geçici Madde 3- (1) Birlik organlarının, Birlik organlarında şirketlerin temsilinin, Birliğin çalışma esaslarının ve faaliyetlerinin kapsamının yer aldığı, Finansal Kiralama Derneği, Faktoring Derneği ve Tüketici Finansmanı Şirketleri Derneği tarafından Kurulun uygun görüşü alınarak hazırlanacak statü, Kurumun yapacağı öneri üye-

rine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulur.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirketler Birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde Birliğe üye olmak zorundadır.

(3) Bu Kanun hükümleri uyarınca Birlik tarafından tutulan özel sicile tescil edilecek sözleşmelerin tescilinde 22 nci madde uyarınca tescile ilişkin usul ve esaslar belirlenene kadar bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun tescile ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(4) Birlik kuruluncaya kadar 21 inci madde uyarınca yapılacak finansal kiralama sözleşmelerinin tescilinde bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun ilgili hükmünün uygulanmasına devam olunur.

(5) Bu Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen işlemler, Birliğin kuruluş tarihini izleyen bir yıl içinde yerine getirilir.

GEREKÇE: Madde ile; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirketlerin, ilgili birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde birliğe üye olması zorunluluğu getirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasarının Geçici 3 üncü maddesi; Tasarı ile kurulması planlanan şirket birliklerinin statüsünün Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulmasını öngören yeni bir birinci fıkra eklenerek diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesi, ikinci ve üçüncü fıkralarda yer alan "mülga" ibarelerinin kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması açısından "bu Kanunla yürürlükten kaldırılan" ibaresiyle değiştirilmesi ve redaksiyon yetkisi kapsamında beşinci fıkra olarak düzenlenen fıkrada mükerrer fatura kullanımının önlenmesini sağlamak amacıyla devir alınan alacaklarla ilgili fatura bilgileri ve diğer bilgilerin toplanması işlemlerinin Faktoring Şirketleri Birliği'nin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir yıl içinde yerine getirilmesini öngören düzenlemeler yapılması

suretiyle kabul edilmiştir.

*PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Ait Komisyon metninin Geçici 3 üncü maddesi; finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin tek bir birlik çatısı altında örgütlenmesi öngörül-
düğünden, madde metninde bu doğrultuda değişiklik yapılması suretiyle kabul edilmiştir.*

DÜZENLENMİŞ OLAN FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİ

Geçici Madde 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri için bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3226 sayılı Kanunun süreye ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEREKÇE: Madde ile; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri için mülga 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun süreye ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ALT KOMİSYONUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ: Tasannın Geçici 4 üncü maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması açısından maddede geçen "mülga" ibaresinin "bu Kanunla yürürlükten kaldırılan" ibaresiyle değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

İKRAZATÇILARLA İLGİLİ HÜKÜMLER

Geçici Madde 5- (1) 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden aldıkları yetkiye istinaden ikrazatçılık faaliyetinde bulunanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu Kanunda sayılı faaliyetlerden birini yürütmek amacıyla Kuruma başvuruda bulunabilirler. Bu süre içinde mevcut sözleşmelerinden kaynaklanan alacaklarının tahsiline yönelik işlemler dışında yeni bir ikrazatçılık faaliyetinde bulunamazlar. Kuruma başvuruda bulunan ikrazatçılar Kuruldan gerekli izinleri almak suretiyle faaliyetlerine faktoring, finansal kiralama veya finansman şirketi olarak devam edebilirler. Kurulacak bu şirketler bu Kanunun 5 inci maddesinin

birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan sermaye yükümlülüğünü üç yıl içinde yerine getirmek zorundadır. Kuruma başvuruda bulunmayan veya başvurduğu halde Kuruldan gerekli izinleri alamayanların ikrazatçılık faaliyet izinleri başka bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer.

GEREKÇE: (Madde Plan ve Bütçe Komisyonu Alt Komisyonunda eklenmiştir.) 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, hâlihazırda Hazine Müsteşarlığı görev alanı içerisinde ödünç para verme faaliyetlerinde bulunan ikrazatçılara bir uyum süresi verilerek, bu Kanun tasarisında yer alan faaliyetlerden birini yürütmek isteyenlerin öngörülen kurumsal yapıları oluşturarak ve Kuruldan gerekli izinleri alarak faaliyetlerini sürdürmesine izin verilmesini, sermaye yükümlülüklerini üç yıl içinde yerine getirmelerini, başvuruda bulunmayan veya gerekli izinleri alamayan ikrazatçıların faaliyetlerinin kendiliğinden sona ermesine yönelik bir geçiş hükmünün Tasarıya yeni geçici 5 inci madde olarak ilave edilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

YÜRÜRLÜK

Madde 53- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

GEREKÇE: Yürürlük maddesidir.

YÜRÜTME

Madde 54- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GEREKÇE: Yürütme maddesidir.

12/12/2012

